

HASŁO ŁÓDZKIE

DZIENNIK BEZPARTYJNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15
Telefony: Redakcji 1-81-06, Administracji 1-63-66

Cena 20 groszy

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godziny 6-7 wieczorem
Sekretariat czynny od godz. 12-1 w poł. i od 6-7 wiecz.

POUFNE NARADY OPOZYCJI

w sprawie zwołania sejmu podczas przesilenia
P. Prezydent odbywa dalsze konferencje

Sprawozdawca parlamentarny „Hasła” donosi z Warszawy:

Po onegdajszym posiedzeniu komisji budżetowej, które przez orzeczenie marszałka Daszyńskiego zakończyło się sromotną porażką opozycji, w gmachu sejmowym zaległa wczoraj cisza.

Jedynie w południe pod przewodnictwem p. marszałka sejmu, Daszyńskiego, odbyło się pufne zebranie referentów poszczególnych działów budżetowych. Konferencja ta miała na celu ustalenie kolejności oraz terminów, w których na komisji i na plenum Sejmu rozważane będą poszczególne części budżetu. Zebranie to zostało zwołane pod silnym naporem ze strony klubów opozycyjnych na marszałka i prezydium Sejmu, aby wbrew przyjętym zwyczajom, jak to zresztą bywa w każdym parlamencie, zwołać posiedzenie Sejmu nityto dla załatwienia spraw formalnych, które spadły z porządku dziennego ostatnich posiedzeń i nie zostały załatwione, między innymi dla załatwienia nowego regulaminu obrad Sejmu.

Posłowie opozycji głośno wypowiadają swe zdanie i odgrają się, że w ra-

zie przeciągania się przesilenia gabinetowego, Sejm „musi”, pomimo rządu w stanie dymisji, obradować.

Z oburzeniem należy napiętnować metody organu C. K. W. P. P. S., który „podpędza” p. Prezydenta do szybszego odbywania konferencji na Zamku, przyczem cytując słowa komunikatu kancelarii cywilnej, usiłuje wmówić w opinie, że „ustalenie położenia” nie wymaga tyle czasu.

Po długiej i ożywionej dyskusji zgodzono się, że, w razie, gdyby przesilenie się przewlekło, zwołane będzie z początkiem przyszłego tygodnia plenarne posiedzenie sejmu, na którym rozważony będzie całokształt wniosków, projektowanych swego czasu przez stronnictwa centrum i lewicę i wnioski regulaminowe, mające na celu usprawnienie prac budżetowych. Ponadto Sejm rozstrzygnie na tem

posiedzeniu, czy komisje sejmowe, a zwłaszcza komisja budżetowa będą mogły pracować mimo trwającego w państwie przesilenia.

W bieżącym tygodniu zatem nie będzie w Sejmie żadnych posiedzeń. Jedynie w bufecie przy rannej kawie będą się spotykali tylko prezsi klubów, zarówno ci, którzy już byli na Zamku, jak i ci, których czeka rozmowa z p. Prezydentem i konieczność odpowiadania na szereg pytań.

Konferencje na Zamku trwają nadal.

Po wczorajszej naradzie z posłami Rybarskim (Klub Narodowy), Dąbskim (Stronnictwo Chłopskie) i Dębskim (Piast) pan Prezydent Rzpłitej polecił kancelarię cywilnej zaprosić na dziś: Józefa Chacińskiego (Ch. D.), Adama Chądzyńskiego (NPR.), Juliana Smółkowskiego (PPS, d. fr. rew.), Henryka Rozmaryna (koło żydowskie).

W związku z naradami na Zamku w końcu bieżącego tygodnia albo na początku przyszłego odbędą się posiedzenia poszczególnych klubów.

Dziś i jutro będą się odbywały jedynie posiedzenia prezydów klubów parlamentarnych.

Przymierze francusko-niemieckie nie może narażać interesów Francji i jej sojuszników

PARYŻ, 11.12. Przemawiając na śniadaniu, wydanem przez związek handlu i przemysłu, Millerand przypominał, iż jest zwolennikiem zbliżenia francusko-niemieckiego, oświadczył jednak, że nie jest rzeczą możliwą poświęcać interesy sojusznicze dla pragnienia ukojenia niemieckich żalów.

Millerand krytykował politykę przedwczesnego ewakuowania Nadrenji, po której jego zdaniem, nastąpi utrata kurytarza polskiego i Gdańska. Millerand zakończył swe przemówienie podkreśleniem konieczności poszanowania traktatów.

Po dymisji prezydenta Greckiego Narady rządu i stronnictw politycznych

ATENY, 11.12. Funkcje prezydenta republiki będzie pełnił tymczasowo przewodniczący senatu.

ATENY, 11.12. Wczoraj popołudniu z inicjatywy Venizelosa zebrała się konferencja przywódców stronnictw politycznych w celu wymiany poglądów na sprawę wysunięcia kandydata na stanowisko prezydenta. Venizelos wypowiedział się

za kandydaturą Zaimisa, przewodniczącego senatu, przywódcy stronnictw zaś mają zabrać głos w tej sprawie dopiero w czwartek. Niektórzy z nich wysunęli kandydaturę Venizelosa. Tutejsze koła polityczne przypuszczają, że po wyborach prezydenta nastąpi kryzys ministerjalny. (PAT)

Katastrofa samolotu wojskowego Pilot zabity, obserwator ranny

LIDA 11. 12. Wydarzył się tutaj tragiczny wypadek lotniczy, w czasie wykonywania lotu ćwiczebnego przez sierżanta-pilota Cwikińskiego. Przyczyną bezpośrednią katastrofy była utrata szybkości przy starcie, spowodowana defektem silnika.

W chwili uderzenia aparatu o ziemię, stanął on w płomieniach. Ze szczątków aparatu wydobyto zwęglone zwłoki sier-

żanta-pilota Cwikińskiego. Towarzyszącemu mechanik plutonowy Dworniczak wyszedł cało, gdyż wyrzucony z aparatu uległ jedynie częściowemu oparzeniu i połamaniu.

Lotnik Cwikiński był pilotem od roku 1921, należał on do szeregu najstarszych i najbardziej doświadczonych pilotów. (PAT)

Posel — próżniak nie pobiera w Niemczech djet

BERLIN, 11.12. Parlament Rzeszy powziął dzisiaj znamienne uchwałę, na mocy której posłowie, wykluczeni z posiedzenia, względnie nie biorący udziału w posiedzeniach, nie otrzymują pensji poselskiej, ani djet, nadto zaś pozbawieni są prawa bezpłatnego przejazdu kolejami. (AW)

Hrabia ojcobójca skazany na 9 mieś. więzienia

BERLIN 11. 12. W procesie przeciwko młodemu hrabiemu Stolberg-Wernigerode, oskarżonemu o ojcobójstwo, zapadł dziś wyrok, na podstawie którego hr. Stolberg-Wernigerode zasądzony został na 9 miesięcy więzienia za zabójstwo spowodowane nieostrożnym obchodzeniem się z bronią. (PAT)

Kryzys rządowy w Niemczech

Jedynie zbliżający się termin konferencji haskiej, opóźnił nieco dymisję gabinetu

BERLIN, 11.12. Sytuacja polityczno-parlamentarna w ciągu ostatnich 24 godzin znacznie się zaostrzyła. Sytuację uważają za bardzo poważną. Niebezpieczeństwo kryzysu grozi głównie ze strony frakcji socjalistycznej, która obradowała od wczoraj bez przerwy. W obradach frakcji brali czynny udział wszyscy czterej ministrowie socjalistyczni z kanclerzem Müllerem na czele.

Ministrowie ostrzegali, że zajęcie przez frakcję negatywnego stanowiska wobec programu reformy finansowej, wypracowanego przez ministra Hilferdinga musiałoby pociągnąć za sobą dy-

misję gabinetu. Mimo to nie udało się ministrom nakłonić własnych towarzyszy partyjnych do całkowitego zaakceptowania programu min. Hilferdinga.

Według informacji Biura Wolfa frakcja powzięła rezolucję, wypowiadającą się przeciwko programowi finansowemu rządu w jego obecnej formie. Jednocześnie frakcja ze względu na zbliżającą się konferencję haską, postanowiła udzielić rządowi votum zaufania, w celu wzmocnienia jego autorytetu, który ucierpiał z powodu wystąpienia dr. Schachta.

BERLIN, 11.12. W ciągu dnia dzisiaj

szego toczyły się obrady koalicyjnych frakcji parlamentarnych nad programem finansowym rządu. Ze strony frakcji ludowej wysuwają zastrzeżenia przeciwko podziałowi tego programu, na tzw. program doraźny i główny. Frakcja bawarskiej partii ludowej godzi się na program doraźny, odrzucając natomiast kategorycznie program główny, ponieważ wprowadza on znaczne podwyższenie podatku od piwa. W zasadzie frakcja gotowa jest udzielić rządowi votum zaufania dla konferencji haskiej.

Frakcje centrowa i demokratyczna zasadniczo zgadzają się na program rządu.

TEATR SWIETLYNY 805
„CASINO”

Dziś i dni następnych
Film wzbudzający najwyższy podziw realizmem tematu gry aktorskiej i reżyserji według rozgłośnego dzieła

ARTURA SCHNITZLERA
Panna Elza

W rolach głównych
Elżbieta Bergner
Albert Steinrück
Albert Basserman
Jack Trevor

Nad program:
Aktualności filmowe

Ilustracja muzyczna układu p.
L. KANTORA

Początek seansów o godz. 4.30 6, 8, 10.

Wspaniała rewja sił polskich na Górnym Śląsku

zaimponowała zarówno naszym wrogom jak i przyjaciołom

I znów jest głośno o Górnym Śląsku. Zawaliły się ulice Berlina tłumem demonstrantów, manifestujących w imię ostatecznego zlikwidowania „Welt skandalu“ — w imię zrewindykowania „rdzennie niemieckiej ziemi Śląska z rąk chwilowego okupanta polskiego“.

Nie była to demonstracja przygodna: stanęła za nią powaga rządu niemieckiego i pruskiego, reprezentowanych przez prezydenta parlamentu Loebego i wice-marszałka sejmiku pruskiego Kriesa. I nie była to awantura improwizowana, wygłoszono bowiem szereg zgóry obmyślonych przemówień, których brzmienie było jednogłośne i rezolucje te same „Śląsk Górny, zrabowany przez Polaków, musi powrócić do macierzy“.

A na marginesie błędziły dyskretnie echa słynnego ekspozé dr. Schachta — że Śląska konieczne jest odzyskanie ze względów gospodarczych, gdyż bez tego nie będą Niemcy w stanie wywiązać się ze swych zobowiązań reparacyjnych.

Oto słowa, oto argumenty, oto sofizmaty pruskich patryjotów.

Równocześnie na samym Śląsku padały inne słowa, zdarzały się inne czyny, rodziły się inne cyfry, świadczące o bezpodstawności narodowej demagogii nad Sprewą.

Ostatnie wybory na Śląsku Górnym były prawdziwą rewją sił polskich, wspaniałą manifestacją naszej żywotności w

tej prastarej, piastowskiej dzielnicy. Ostateczny rezultat wyborów wykazał dowolnie, że polskość na Górnym Śląsku wzmacnia i konsoliduje się coraz mocniej, że coraz więcej zyskuje na potęgę i rozmach.

Polacy mimo przykrego faktu, że

osłabili nieco swe siły przez rozbięcie się na dwa zwalczające się obozy: pro — i anti-rządowe, zyskali dominującą większość, zdobywając 79,7 proc. głosów — i 92,2 proc. ogółu wszystkich mandatów.

W porównaniu z wynikami głosowań z roku 1926 równa się to wielkiej po-

rażce Niemców, którzy obecnie stracili jedną czwartą głosów i mandatów, na rzecz wyborców polskich. Ci sami bowiem, którzy cztery lata temu, bala-muceni przez sprytnych agitatorów niemieckich spieszyli do urny z kartką, jaką wcisnął im w ręce prowokator pruski, dziś głosowali solidarnie na listy polskie.

Triumf polskość na Śląsku jest razem i triumfem obecnej myśli i pracy państwowej, reprezentowanej przez rząd Marszałka Piłsudskiego, a zbierający na Śląsku owoce swej czteroletniej działalności. Ślązak przestał już wierzyć bajkom zakordonowanych agitatorów, że szczęście swoje znajdzie Śląsk Górny jedynie przez połączenie się z Rzeszą. Dziś ma on silne przekonanie, że dalszy rozwój tej przemysłowej dzielnicy zależy jedynie od jej ścisłej współpracy z pozostałymi rolniczymi dzielnicami Polski. I ufa, że silne rządy sanacji zagwarantują mu nareszcie ład, spokój i porządek.

Ludność Śląska manifestacyjnie opowiedziała się za swoją łącznością z Polską. I dała tem walną odprawę ulicznym krzykaczom z nad Sprewy, oraz tym nie mieckim dyplomatom, którzy przy zielonych stolikach snują wciąż jeszcze swój sen o konieczności rewizji granic wschodnich.

M.

Pierwszy śnieg w Łodzi

nie zwiastuje jeszcze nadciągających mrozów

Wczoraj wieczorem spadł w Łodzi pierwszy śnieg, jednak po kilku minutach stopniał i ulice przybrały zwykły „zabłocony“ wygląd, ponieważ temperatura ciągle jeszcze wynosi ponad 1 stopień ciepła i nie należy się jeszcze szybko spodziewać nastania prawdziwej zimy.

Jedynie nad Gdynią i Gdańskiem rozszalała silna wichura, która zrywa z kotwice statki w portach.

Wiatry te są dalszym ciągiem burz i huraganów u wybrzeży Anglii, zwłaszcza południowej i u wybrzeży morza północnego, gdzie uszkodziły porty niemieckie, duńskie i norweskie.

Silna depresja atmosferyczna przesunęła się nad Bałtyk, choć znacznie straciła na sile, zwłaszcza na wybrzeżu polskim.

W Szwecji wiatry te są jeszcze bardzo silne.

Depresja ta, po przejściu przez Anglię i Skandynawię, powoduje zjawisko niezwykle o tej porze roku ciepła, jakie panuje w całej Polsce, a wiatry, wiejące w Europie środkowej, przeważnie południowe, przynoszą dość wysoką temperaturę przy umiarkowanej wilgotności powietrza.

Zato w głębi Rosji nad Uralem od dawna już leżą śniegi i temperatura jest niezwykle niska, gdyż mróz dochodzi tam do 40, a nawet 50 stopni.

Gdy uspokoi się pogoda na zachodzie Europy, a depresję przestaną nadciągać jedna za drugą, wówczas masy zimnego powietrza, nagromadzone nad Uralem, rozplyną się szeroko i mogą spowodować nawet bardzo silne mrozy w Polsce.

PEŁNA TABELA WYGRANYCH

20-TEJ LOTERJI PAŃSTWOWEJ—II KLASA I-SZY DZIEŃ CIĄGNIENIA

GLÓWNE WYGRANE.

Zł. 80,000: 89071
Zł. 20,000: 166306
Zł. 5,000: 58103 60658
Zł. 2,000: 56832 182310 184426
Zł. 1,000: 109616 157586 166635 185873.
Zł. 500: 106728 114696 155746 170160 180334
Zł. 200: 197874
Zł. 100: 1133 9875 55488 94989 141866 144293
Zł. 50: 158234 162686 166790 179631 184282 196936
Zł. 300 na trzy: 2409 11759 13896 18319 10266
Zł. 200 na trzy: 37079 44059 49756 69785 70803 79324 86671
Zł. 100 na trzy: 94794 97108 98054 105975 108415 113164 114961
Zł. 50 na trzy: 121104 129865 132330 132389 134891 135158
Zł. 20 na trzy: 140480 142522 151176 152608 154237 155000 164634
Zł. 10 na trzy: 165686 167005 176042 177631 182894 183452 184054
Zł. 5 na trzy: 189094 191753 195810 201820 204074.

Po zł. 200 na nr. nr.
71 4791 5225 5324 6473 7513 10362 10266 18183
20965 20740 20837 25675 25825 26162 29377 29465
29563 29675 30782 31221 31552 32775 36128 37211
38303 39323 39943 41720 43119 46330 47826 48999
51161 55046 56338 56962 57058 58465 58822 61477
61498 62861 63245 64688 69810 71342 75944 76688
79168 79527 81062 81989 83606 85661 87377 91743
92516 93374 93381 94835 95525 97765 97912 99366
101757 103018 106588 106664 106847 107990 108375
109505 110082 111128 112130 114219 114298 114691
117348 117541 118867 119779 119860 120550 120784
121121 121924 122311 124696 124897 126178 126978
127555 130093 130822 130977 13171 131537 132352
133458 135546 135558 136395 136661 137474 138153
140025 142144 143171 143693 144325 144768 147608
148548 149002 149281 149629 150329 157603 159082
159184 160152 160427 160717 161054 161292 161333
162084 163119 163319 163642 165372 168897 169131
169176 170765 171698 172460 174526 176165 177432
179181 180839 181041 181830 181406 181464 182244
184156 184677 184725 186223 186482 186695 188264
190186 190320 190722 193681 193799 194174 195527
195883 196629 196938 196604 200594 201166 201290
204733 204814 208836.

STAWKI

(Dzisiejsze stawki podane są w 2-eh częściach).

I.
101 423 82 549 719 851 1348 448 563 717 2113 695
44 74 3022 122 490 679 710 4075 125 224 87 93 407
44 761 906 5088 430 84 6279 621 94 761 69 76 801
67 919 7044 58 263 94 487 623 8099 121 429 34 65
526 834 9113 222 64 603 48
10225 26 440 72 500 7 675 97 990 11084 139 59
231 84 303 6 524 32 622 71 729 50 12022 83 98 190
259 702 13026 134 364 480 86 680 782 14085 186 265
494 659 785 852 63 99 915 15129 261 320 645 782
852 956 16276 81 343 93 625 851 916 17033 77 243 52
91 98 33 415 503 770 18207 535 75 661 70 705 834
19061 123 52 74 93 313 96 493 521 49 765 893 943.
20118 294 316 472 577 888 21203 379 92 502 11
70 22025 191 237 333 408 10 25 574 98 769 882
994 23560 62 692 865 24046 82 178 214 383 407
23842 58 671 795 818 71 26005 145 215 443 552 62
667 731 814 941 27062 97 210 393 430 684 730 831
45 28102 14 264 91 406 586 29010 60 186 519 629
761 98.
30039 205 19 66 361 519 689 798 854 31021 49
57 251 65 58 372 502 38 647 68 813 931 32 32240
491 748 919 3028 67 403 549 85 798 901 32 34002 4
10 29 63 211 60 307 38 602 12 767 853 35100 38 43
97 226 535 36 36000 32 222 441 530 37 37206 485
590 792 38121 222 57 324 408 664 736 96 39116 214
408 560 91 691 737 892 902 65 732.
40457 876 41488 790 42024 33 114 233 645 983
43136 200 660 826 44036 409 513 45238 73 441 571
844 52 90 46087 497 546 652 72 780 47012 90 181
336 136 512 49 59 710 814 48093 167 292 455 685 937
404071 333 470 97 206 918.

50174 490 647 64 97 726 840 992 51097 159 82
201 463 91 712 85 903 41 52490 621 733 57 863 53202
70 343 442 843 77 909 54023 97 391 540 963 55092
155 71 228 540 79 686 730 46 56156 312 18 518 52
774 863 57047 288 603 763 69 937 58031 152 257 322
647 759 889 59020 67 103 370 449 509 744 57 78
628.
60036 106 44 46 235 361 411 27 51 98 602 784 950
61033 191 480 531 80 814 936 62002 234 531 603 830
936 63196 209 26 324 480 591 610 89 767 83 97 923
64029 130 314 568 613 700 44 868 65014 19 80 137
263 582 799 866 929 66146 394 467 528 711 955 75
67051 71 254 503 72 80 83 68044 126 52 544 653 66
97 953 69040 159 83 343 54 446 653 742 86 871 93
919 45 57.
70056 149 223 68 348 538 57 824 965 71026 280
320 33 85 424 532 36 708 913 72134 386 529 821 25
705 70 846 97 923 85 88 73190 332 553 87 94 602 43
717 928 70 74051 65 180 576 635 838 75237 496 519
28 691 774 810 50 83 76067 219 472 561 653 793 930
77131 219 47 66 349 75 661 94 768 75 89 78284 442
56 531 694 706 812 64 962 79042 136 286 560 76 767
989.
80096 121 56 218 73 95 680 929 81018 119 69 203
28 45 541 604 18 61 84 898 940 82100 2 201 63 432
672 408 83218 341 80 465 680 709 803 90 84130 96
472 655 716 88 970 83 85039 68 187 281 610 888
86093 102 56 344 616 83 870 959 87132 41 67 413
529 687 756 913 88064 255 354 80 477 501 82 89130
359 98 526 769.
90216 445 553 92 705 928 91136 64 65 480 90 733
806 938 92068 74 134 276 329 64 441 588 647 70 785
97 962 93016 17 33 46 65 69 123 76 90 266 345 506
22 722 929 94093 138 391 513 95118 363 84 602 822
96079 242 35 443 88 607 33 734 35 832 985 97132 97
267 75 359 798 811 949 98405 582 601 761 819 99124
206 30 478 80 853 986.
100170 99 303 35 550 611 735 906 101074 307 470
559 605 60 793 102236 392 442 520 837 981 97 103051
214 78 302 418 24 59 77 986 104177 590 775 858
105212 509 768 71 75 106063 90 172 211 324 35 75
548 607 20 50 885 917 80 107272 395 597 99 745 89
892 108302 468 528 46 61 697 715 72 950 55 109055
79 123 96 217 84 90 421 658 666 745 887 990.
110138 466 77 519 67 689 858 62 111177 217 758
845 953 112045 147 66 412 539 828 40 113048 224
428 560 607 33 979 114008 256 452 59 66 701 79874
88 115036 58 297 344 48 495 648 868 96 992 116026
251 350 504 66 612 719 976 117029 93 224 564 747
888 933 118053 411 57 83 586 665 92 781 119604 73
432 647 91 743 92 821 61 973 97.
120033 143 80 209 20 395 430 60 648 767 82 827
950 121052 190 340 80 444 513 90 704 68 922 122007
122 260 327 45 490 94 574 85 649 73 35 36 77 835 919
123140 367 86 74 496 567 631 36 91 807 988 124076
127 86 221 314 440 70 95 530 33 668 73 722 45 87
959 125182 216 42 325 404 49 638 84 88 979 968 126276
325 81 474 643 709 808 43 127161 327 497 527 77
703 816 71 128140 237 63 82 91 426 76 644 758 62
97 832 36 52 61 932 94 129137 394 691 790.
130002 260 329 519 740 50 131017 217 492 543
658 750 842 971 132165 76 320 440 80 501 51 846
133139 95 205 20 473 502 68 659 92 739 71 928 59
134179 443 512 737 91 822 135063 184 203 35 431 910
136171 402 636 68 992 137014 27 451 633 839 922 59
94 138058 205 37 330 99 562 622 55 954 80 92 139061
85 145 228 51 363 471 522 630 39 737 834 940.
140080 88 101 274 322 53 448 61 594 713 32 901
38 141006 70 294 658 830 42 46 14270 634 860 929
143006 241 380 504 23 52 651 68 98 768 975 144051
82 229 31 357 71 869 71 145038 231 558 69 608 702
45 846 79 935 68 77 146048 80 124 259 427 504 700
916 147066 70 267 346 83 539 660 781 828 68 72 97
148138 71 218 82 354 68 90 406 16 69 759 877 995
149029 162 221 803 27 70 552 59 814 34.
150127 420 51 586 701 806 76 151194 321 498 526

52 90 635 79 773 882 152104 93 383 484 586 153139
63 367 437 507 622 91 737 52 846 977 134128 256 81
330 424 61 604 57 791 834 155175 84 214 325 40
43 717 95 882 156071 133 65 206 45 48 71 352 433
594 647 951 157154 274 445 72 662 762 68 920 158257
307 84 530 806 27 970 159003 18 48 136 208 30 90
375 606 803 31 909.
160046 227 374 86 98 451 61 95 505 90 712 41 52
827 910 22 161100 79 92 334 95 501 87 784 829 961
162014 46 66 71 143 60 280 89 387 493 789 902
163016 200 22 65 347 99 631 46 65 909 31 49 74
164107 17 324 431 37 643 731 38 52 84 165013 529
49 90 793 823 988 95 166020 82 53 57 271 81 324 489
534 94 614 702 12 73 853 57 954 167014 27 126 39
386 428 81 87 577 667 84 972 168039 218 345 58 602
48 99 896 915 109028 117 232 325 489 502 737 55 902
21 94.
170097 111 240 361 480 527 610 72 920 33 171002
40 102 98 357 75 717 882 947 172179 285 397 562 629
68 722 876 986 173018 97 315 58 419 37 77 513 33
174121 24 38 82 395 99 572 618 83 704 12 90 175111
54 205 566 880 176054 232 92 93 316 559 716 24 59
833 177222 397 99 492 790 84 827 953 178016 49 359
90 311 416 19 43 789 939 179095 120 73 77 277 94
315 86 412 50 99 662 880 907.
180189 246 334 59 82 409 18 708 23 180032 89 73
75 174 250 359 533 600 60 792 182016 60 93 162 206
26 80 337 464 70 683 757 821 79 979 183205 17 27 328
73 406 49 570 665 184028 130 259 426 83 787 97
878 906 185002 86 88 109 405 527 79 704 65 99 861
933 64 186048 158 69 234 69 349 403 157 514 648
61 761 187541 800 927 44 84 188098 223 535 67
635 87 98 705 965 189057 150 214 37 338 646 54 985.
190019 295 358 468 728 191026 27 241 73 75 94
394 541 694 800 192008 224 41 49 89 548 90 690 982
990 193031 33 112 239 61 87 379 442 79 97 614 948
194120 33 39 593 656 943 195203 87 595 613 19 774
845 77 950 71 91 97.

II.

57 308 99 603 83 84 915 1222 357 540 651
2646 753 3067 84 279 4260 45 531 784.
5052 158 578 815 900 6212 73 492 622 7025
481 856 8786 851 9983.
10463 687 97 858 63 929 11031 271 663 909
12554 13161 317 970.
15960 16145 209 431 642 778 822 86 17127
604 18560 710 850 970 19419 531.
20077 108 701 21257 443 505 96 947 22371
562 644 84 965 23077 506 755 24051 176 234
501 856 954.
25407 978 26032 440 99 670 776 27211 871
439 803 984.
28038 777 644 797 30018 31055 96 318 402
57 665 249 370 963 33026 71 72 100 312 494
878 912 34814 26 48 515 58 60 676.
35275 667 555 77 690 91 778 954 37835 592
675 941 38877 519 710 897 39376 849 40741
41409 749 42090 402 641 43184 489 44169 508
16 36 681 786 901 85 45041 51 281 467 502 758
871.
46357 569 612 47344 524 62 654 991 48589
687 928 49040 783 846 50101 556 51154 346
52588 675 708 887 53568 760 54110 46 780
55142 777.
5

Przed decyzją P. Prezydenta Rzeczypospolitej

Wypadki, jakie się ostatnio rozegrały w Sejmie, są — jak wiadomo — jednym z epizodów walki o zmianę Konstytucji, stworzenie właściwego ustroju państwowego, trwałość i potęgę nowej Polski.

Votum nieufności, uchwalone przez opozycję Rządowi, w niczem zasadniczo sytuacji nie zmieniło.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej udzielił formalnej dymisji gabinetowi prem. Świątalskiego, porucząc mu w dalszym ciągu prowadzenie agend, a równocześnie odbywa konferencję z przywódcami stronnictw, informując się o ich stanowisku.

Pstry zlepek stronnictw opozycyjnych, sprzecznych ze sobą zasadniczymi dążeniami i interesami, nie stworzy w jakiegokolwiek bądź kombinacji bloku zdolnego do rządzenia, nie przekona Pana Prezydenta o możliwości oddania władzy w jego ręce.

Opozycja sama wie dobrze o tem, że nie posiada żadnych elementów, któreby zrąbane razem dały im możliwość twórczej pracy państwowej.

Zaś niema o tem i nie może być mowy, by Marszałek Piłsudski przekreślił trzeci letni okres olbrzymiej pracy, rozpoczętej przewrotem majowym i skapitulował przed ukończeniem wielkiego dzieła naprawy ustroju.

Ostatnie oświadczenia, prasy antyrządowej noszą znamiona dużej skromności i poniekąd nieśmiałości przyznania się między wierszami, że opozycja, nie mając jakiegokolwiek możliwości utworzenia rządu, własnymi siłami pragnie współpracować z obozem, reprezentującym idee Marszałka Piłsudskiego.

Wpłynęły na to zapewne w dużej mierze konferencje P. Prezydenta z przywódcami stronnictw i wrażenia z nich odniesione.

Konferencje te w dalszym ciągu mogą wzbudzać objawy zdenerwowania opozycyjnej prasy, która nie mogąc wyciągnąć dla siebie realnych korzyści z obecnego przesilenia, błądzi w trwożliwych wnioskach po omacku i traci zimną krew.

Trudno przewidywać przyszłość i uzasadniać decyzję P. Prezydenta. Trudno snuć przypuszczenia co do tych lub innych kandydatur lub stworzyć wersje o „łagodnym” względnie „twardym” kursie. Jedno wydaje się pewnym. Ktokolwiek bądź stanie na czele rządu i ktokolwiek wejdzie w jego skład — będą to ludzie wyrosli z ducha Marszałka Piłsudskiego, którzy Jego idee przewodnie wzięli w swą krew, przepoiili się nimi i temi ideami wokół promieniować będą, zdążając jako ministrowie do wydzwignięcia państwa z niemocy i stworzeniu właściwego ustroju państwowego.

państwowego.

„Likwidacja systemu pomajowego, co jest pobożnym życzeniem opozycji, nie nastąpi i nastąpić nie może pomimo arytmetycznej większości opozycyjnych partyj sejmowych i pomimo lekkomyślnego votum

nieufności, które w kłopot wprawia dziś ową arytmetyczną większość. Wszak byłoby to wydaniem losów państwa na łup pstrakaczyny, zwaiczających się stronnictw pograżeniem go w otchłani chaosu partyjnego i powtórzeniem stworzenia nieszcze-

gólnej epoki przedmajowej, któraby autoritet Polski — tak dziś wysoko zagranicą stojący na nowo podkopała.

Adam Wilski.

„Pax Romana”

Nawiązanie stosunków między Kwirynałem a Watykanem

Rzym, w grudniu 1929 r.
Nawiązanie stosunków między Kwirynałem a Watykanem stanowi niewątpliwie jedną z najdonioślejszych zasług Mussoliniego. Tylko człowiek tego pokroju, co „il Duce” mógł zerwać z zaśniedziałą „tradycją”, której nikt od roku 1870 nie zdołał i nie odważył się przełamać. Pod jakimkolwiek tędą kątem widzenia rozpatrywalibyśmy znaczenie faszyzmu w rozwoju współczesnej Italii, tej zasługi Mussoliniego ani negować, ani umniejszać nie można.

Od czasu zawarcia paktu między Rzymem a Stolicą Świętą upłynęło zgorą pól roku. Zbyt mały to jeszcze okres, aby można było wysnuwać wnioski o dalszym ukształtowaniu się stosunków. Jakkolwiek więc obecnie z obydwoj stron

się słyhać — nieliczne, co prawda — głosy niezadowolenia, nie ulega żadnej wątpliwości, że wszelki pokój jest lepszy nawet od najbardziej pokojowej wojny. W tym kierunku dobra wola Papieża wiecej napewno uczyni, aniżeli wszelkie nakazy Wielkiej Rady Faszystowskiej.

Pierwsze łody zostały przełamane. Celem zakończenia okresu pertraktacji i psychologicznego „wyzbywania się antypapieskich tradycji” włoskich uroczystym akordem, włoska para królewska złożyła Ojcu Świętemu wizytę. Po raz pierwszy w dziejach Italii monarcha włoski przekroczył granicę grodu watykańskiego.

Uroczystość odbyła się według obowiązującego w Watykanie ceremoniału. Król Wiktor Emanuel i królowa Helena

w otoczeniu cywilnej i wojskowej świty, przywdzianej w galowe mundury, w kłopotach udają się do Stolicy Apostolskiej. Towarzyszy im minister spraw zagranicznych Grandi, reprezentujący rząd i Mussoliniego. Droga całą królestwo odbywają pomiędzy dwoma szeregami wojska, reprezentującymi wszelkie rodzaje broni i wszystkie oddziały armii włoskiej. Przez bramę Karola Wielkiego orszak wjeżdża na teren Watykanu, gdzie na parę królewską czekają gubernator papieski, pułk. Serafini i inni wyżsi dostojnicy Stolicy Świętej. W chwili, gdy królowa królewska zjawia się na Placu św. Piotra, rozlegają się dźwięki fanfary, wykonanej przez gwardię papieską, jednocześnie orkiestra wykonuje włoski hymn narodowy.

W uroczystym i podniosłym nastroju wkraczają goście kwirynalscy w podwoje papieskie. Dwór Ojca św. i tajni szambelani papiescy, którzy — jako oznaka szczególnej łaski Piusa XI — do broni zostali wyłącznie z pośród włoskich poddanych i szlachty piemontkiej, witają parę monarszą w przedsionku sali tronowej. Na samej sali Papież przyjmuje króla i królową Włoch. Po półgodzinnej rozmowie, uznanej urzędowo za „prywatną”, orszak królewski z temi honorami wraca „do Włoch”, znajdujących się na odległości kilkuset kilometrów.

Królowa Helena, acz już niemłoda ni wiasta, nie jest zwolenniczką starej mody. Tym razem jednak musiała poddać się surowemu rygorowi Watykanu, który jest nieublagany dla nowoczesnych damskich strojów. To też zjawia się królowa w długiej sukni o długich rękawach, głowę miała okrytą szalem. Pragnąc podkreślić swe względy dla królowej, Ojciec Święty doręczył jej złoty różaniec, wysadzony drogiemi kamieniami. Poza tem królowa obdarzona zostaje „Złotą Różą”, najwyższem oznaczeniem papieskiem.

Jak zwykle przy podobnych uroczystościach, prócz wymiany drogocennych podarków, nastąpiła wymiana orszaków. Król Wiktor Emanuel udekorowany został insygniami papieskiego Orderu Chrystusowego, „il Duce” otrzymał order „Złotej Ostrogi”. Ponieważ zaś Ojciec św. żadnych orderów nie przyjmuje, król włoski udekorował wojskowym orderem sabaudzkim — łańcuchem Najświętszego Zwiastowania — kardynał Gasparrri.

W ten sposób „pax Romana” została zatwierdzona między władzą świecką a duchowną w kolebce katolicyzmu. Przychodzi to tem łatwiej, że już nawet najstarsi Rzymianie z trudem przypominają sobie owe chwile, gdy pociski króla Sabaudji bombardowały mury Wiecznego Miasta.

N.

Zbrojenia morskie Niemiec pod hasłem panowania na Bałtyku

Zbliżająca się powszechna morską konferencja rozbrojeniowa w Londynie wysuwa obecnie na pierwszy plan sprawę zbrojeń morskich.

Nie od rzeczy będzie więc zanotować, jak przedstawiać się będzie w najbliższej przyszłości morską siłą zbrojna „rozbrojonych” Niemiec.

Według opracowanego planu zbrojeń, Niemcy w 1929 r. posiadać będą 9 krążowników opancerzonych (1 typu Emden, 4 typu Koenigsberg, 4 typu Leipzig).

Cztery krążowniki typu Leipzig uzbrojeniem swem, a mianowicie działami kalibru 340 znacznie górować będą nad tego rodzaju krążownikami francu-

skimi.

W dążeniu do jak największej modernizacji swych jednostek morskich Niemcy do 1939 r. wycofać mają 8 starego typu opancerzonych krążowników oraz 7 starych kontrtorpedowców.

W krótkim stosunkowo czasie Niemcy tak postawią swe morskie siły, że dorównają, a nawet przewyższają będą równorzędne jednostki floty francuskiej.

Z tych wyliczeń i Polska również musi wyciągać konsekwencje, gdyż według planów admiralacji niemieckiej już w najbliższej przyszłości panowanie nad Bałtykiem spoczywać ma całkowicie w rękach naszego zachodniego sąsiada.

„Atak” d-ra Schachta który idzie na rękę rządowi niemieckiemu

W swoim czasie dr. Schacht omal nie doprowadził do krachu paryskiej konferencji reparycyjnej. Pamiętny jest jego memoriał, w którym wywodził, iż bez zwrotu kolonii i rewidu granic wschodnich Niemcy nie będą w stanie zapłacić odszkodowań. Było to w kwietniu bieżącego roku. Wówczas dr. Schacht występował w roli rzeczoznawcy finansowego, formalnie niezależnego od rządu Rzeszy. Memoriał jego wywołał tak silne oburzenie w opinii publicznej b. mocarstw aljanskich, że rząd niemiecki musiał czempredzej go zdezwuować. Nie brakło w prasie europejskiej pikantnych komentarzy na temat dziwnej rozbieżności pomiędzy stanowiskiem dr. Schachta prezydenta Reichsbanku, a sferami rządowymi, która wydawała się wysoce podejrzana. Wskazywano na to, iż wspomniany memoriał był tylko jedną z szeregu autorewacji, jak: gazy phosgenu, memoriał ministra wojny Groenera, sprawa pancernika A i t. d. Spostrzegłszy się, iż w szczerości swej zaszedł za daleko, dr. Schacht, pod naciskiem rządu, zaniechał dalszych ataków na traktat wersalski i dnia 7 czerwca położył swój podpis pod planem Younga. Na tem skończyła się jego rola, jako rzeczoznawcy.

W następnych rokowaniach, dotyczących realizacji planu Younga, które toczyły się pomiędzy zainteresowanymi rządami w drodze dyplomatycznej i na pierwszej konferencji haskiej w sierpniu b. r., dr. Schacht nie brał już żadnego udziału. Trzymał się zdala od kampanji, wszczętej przez Hugenbergą, przeciw planowi Younga, uważając ją za szkodliwą dla interesów niemieckich.

I oto teraz, przed drugą konferencją haską, której zadaniem jest ostateczne załatwienie spraw reparycyjnych, dr. Schacht wystąpił z nowym memoriałem, rzucając ciężkie oskarżenie pod adresem rządu niemieckiego za ustępstwa, jakie poczynił Niemcy w Ha-dze oraz później. Zdaniem jego, ustępstwa te o tyle zwiększyły ciężary planu Younga, że stał się on dla Niemiec niewykonalny. Wśród sześciu punktów swego ataku oskarżenia dr. Schacht wytacza również przeciw rządowi i układowi likwidacyjnemu z Polski, na mocy którego Niemcy zrzekają się niezwykle wysokich pretensji majątkowych (ausserordentlichen hohe Eigentumsansprüche). Zaznaczyć należy, iż o party na kompromisie „układ haski” okupiony

został ofiarami nie tylko ze strony Niemiec, lecz i wszystkich państw zainteresowanych, a zwłaszcza Francji. Nie było innego sposobu zaspokojenia żądań Anglii, w przeciwnym bowiem razie Snowden zerwałby konferencję.

Zmiany, dokonane pod wpływem tego w planie Younga, nazywa dr. Schacht jego „falsyfikacją” i, jako sygnaturę układu paryskiego zrzeka z siebie za nie wszelką odpowiedzialność. Jednocześnie atakuje on rząd niemiecki i na gruncie czysto wewnętrznym, zarzucając mu zwłokę w przeprowadzeniu niezbędnej dla planu Younga reformy budżetowej.

Niemiecka prasa nacjonalistyczna, przygnębiona porażką Hugenbergą i rozłamem w stronnictwie Deutschnationale, otrzymała potężny sekurs. Trudno o lepszą wodę na jej młyn, niż podobne wystąpienie prezydenta Banku Rzeszy, uzdrowiciela waluty niemieckiej, jednego z największych autorytetów w dziedzinie skarbowości Niemiec.

W odpowiedzi na jego memoriał, który wywołał zaniepokojenie w sferach finansowych, a nawet spadek papierów na giełdzie, rząd niemiecki zapowiada niezwłoczne wniesienie projektów odnośnych ustaw do parlamentu. Pojutrze rząd wystąpi z deklaracją programową w Reichstagu, stawiając jednocześnie kwestję zaufania.

Zdaje się nie ulegać wątpliwości iż rząd otrzyma dużą większość w głosowaniu. Nie w tym kierunku zresztą idzie ofensywa dr. Schachta. Jej efekt wewnętrzny, aczkolwiek przykry dla obecnego rządu, ma być najwidoczniej — w ukrytych intencjach prezydenta Reichsbanku — powetowany z nawiązką korzyściami zewnętrznymi. Jest ona jedną z odmian tej gry, którą Niemcy prowadzą na terenie spraw reparycyjnych, a która za pomocą pesymistycznego przedstawiania ich stanu gospodarczego i finansowego, dąży do osiągnięcia coraz to nowych koncesji. Pod tym względem atak dr. Schachta może być rozumiany, jako idący na rękę rządowi niemieckiemu w związku z drugą konferencją haską. Nie dziwnego, że ten nowy „konflikt” pomiędzy prezydentem Reichsbanku a rządem Rzeszy ten „Dolchstoß”, zadany rządowi na który oburza się niemiecka prasa lewicowa, budzi zrozumiałe podejrzenia, co do swego istotnego celu.

KINO-TEATR
UCIECHA
Limanowskiego 36
(dawn. Aleksandrowska).

Dziś i dni następnych!!!

Przepiętny film o cieniach i blaskach
sławy, o pocałunkach szczęściu
i miłości p. t.

„Prezydent”
Wspaniały sensacyjno-erotyczny
dramat.

W roli głównej bożyszcze ekranu
Iwan Mozzuchin.

W roli hrabianki cudna wiośniara
Suzy Vernon.

Następny program:
„Jackie Cogan u ludożerców”

Początek w dni powszednie o godz.
4 po poł. w soboty i święta o godz. 12

Wzrost bezrobocia w Austrii

Liczba bezrobotnych w Wiedniu wzrosła w drugiej połowie ub. miesiąca o 6.140 do 67.002 osób, czyli zwiększyła się w porównaniu z listopadem r. ub. o 2.823 osoby.

ZYCIE ZACZYNA SIĘ JUTRO..

HASŁO GOSPODARCZE

Nowy dowód aktywności polskiej

Międzynarodowa Wystawa Komunikacji i Turystyki
w Poznaniu w 1930 r.

W roku 1930-ym odbędzie się w Poznaniu pod dostojnym protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej prof. Ignacego Mościckiego Międzynarodowa Wystawa Komunikacji i Turystyki.

Wystawę tę o poważnym i fachowym charakterze organizuje Poznań z okazji Kongresu Międzynarodowego Związku Przedsiębiorstw Komunikacyjnych, który odbędzie się w Warszawie w lipcu 1930 r., a w którym wezmą udział dyrektorzy i odpowiedzialni kierownicy przedsiębiorstw komunikacyjnych, reprezentujących całe 1000 wielkich przedsiębiorstw: tramwajowych, autobusowych, kolejek podziemnych, linii żegluga morskiej i napowietrznej, pokrywających sieć transportową 64 kraje, położone w 5 częściach świata i przedstawiających rynek zakupu o pojemności blisko 2 miliardów dolarów rocznie (60% całej produkcji z tej dziedziny).

Z natury rzeczy kongresy te, ściągają z całego świata najwybitniejszych i najpoważniejszych przedstawicieli nauki i praktyki, tak żywotnego zagadnienia ludzkości, jakim jest komunikacja i budzące wielkie zainteresowanie w sferach przemysłu, związanego z lokomocją, stanowią znakomite podłoże dla imprez wystawowych o typie fachowym.

Idea tego rodzaju nasywa się sama przez się i niewątpliwie przedzie czy później, jako bardzo frapująca, zostałaaby wyzyskana. Pomysł zorganizowania takiej wystawy, rzucony przez Związek Przedsiębiorstw Komunikacyjnych w Polsce, a realizowany przez Poznań, odpowiadając wymienionym tendencjom, jest o tyle jeszcze ciekawym, że Wystawa Komunikacyjna w szerszym ujęciu odbywa się dopiero po raz pierwszy.

Miejsce Wystawy są tereny pozostałe po Państwowej Wystawie Krajowej.

Obejmuje ona wszelkie dotychczas znane środki lokomocji oraz związane z nimi pomysły, od wozów, wózków i rowerów począwszy, poprzez motocykle, cyklolety, czołgi samochodowe — najrozmaitszego rodzaju i celu, jakimi służą autobusy, tramwaje, koleje, kolejki (żelazne, linowe, podziemne) a na środkach żegluga morskiej i rzecznej oraz samolotach i balonach skończywszy. Do programu Wystawy włączone jest także wszystko to, co służy przemieszczaniu na odległość myśli ludzkiej a więc: poczta, telefon, telegraf, radio.

Osobną sekcję stanowi turystyka. W dziale tym obrazowana będzie: propaganda indywidualnych miejscowości, przedsiębiorstw transportowych — turystycznych i biur podróży; wydawnictwa poświęcone komunikacji i podróży — film podróży i fotografie, kartografia, sport i artykuły sportowe oraz przybory podróżnicze.

W ramach Wystawy odbędzie się także szereg pokazów okresowych, jak wystęgi samochodowe, konkurs awionetek, międzynarodowa wystawa gołębi pocztowych i t. p.

Czas trwania Wystawy od 6-go lipca do 10-go sierpnia 1930 r. Organizacja spoczywa w rękach Rady Głównej, składającej się z wielu wybitnych osobistości polskiego i zagranicznego życia gospodarczego z prezydentem Ratajskim na czele oraz Zarządu z prof. W. S. H. prof. Stefanem Roppem, jako naczelnym dyrektorem.

Prace organizacyjne posuwają się rażno naprzód. Zgłoszenia stale wpływają nie tylko z Polski, ale z całego świata. Tak więc między innymi zgłosiły już swój udział następujące państwa: Anglia, Austria, Belgia, Chiny, Czechosłowacja, Egipt, Francja, Japonia, Niemcy, Stany Zjednoczone Ameryki Półn., Szwajcaria, Węgry i Włochy. W charakterze wystawców występować będzie również szereg organizacji o charakterze międzynarodowym z Ligą Narodów i Międzynarodową Izba Handlową na czele. Rząd Polski do Wystawy odnosi się przychylnie, zgłaszając swój udział przez zainteresowane Ministerstwa i udzielając organizatorom poparcia.

Korzyści jakie udana Wystawa przyniesie Polsce będą wielorakie.

Pierwszą z nich to nawiązanie bliższego kontaktu między przedstawicielami i odbiorcami światowego rynku komunikacyjnego z odnośnym przemysłem polskim. Zapoznanie się to, kładące kres fałszywym sądom czynników zagranicznych o polskiej wytwórczości, uświadomi im techniczną doskonałość polskich wyrobów z dziedziny środków komunikacji oraz niskie ceny polskie, które mogą konkurować z wytwórczością zachodnią — europejską.

Ten fakt, może bezpośrednio zadecydować o zawarciu poważnych i natychmiastowych transakcji, a w przyszłości otworzyć nam szeroko wrota do rynku światowego.

I z punktu widzenia polskiego rynku, wobec wyraźnych tendencji rozwojowych środków komunikacji w Polsce znaczenie Wystawy będzie doniosłe.

Może raz na zawsze obalona będzie legenda o wyższości produktów zagranicznych, co dla kierunku naszej polityki gospodarczej, zmierzającej do samowystarczalności, jest sprawą bardzo doniosłą.

Włączenie do Wystawy Komunikacji — działu turystyki z jednej strony pokaże zainteresowanym czynnikom polskim formy uzdrowiskowej reklamy zagranicznej i zorientuje je o wymaganiach obcej publiczności, z drugiej — uświadomi światowej turystyce olbrzymich w stosunku do polskich obiektów turystycznych rentowych możliwości inwestycyjnych.

Na zakończenie trzeba pamiętać jeszcze i o tem, że Wystawa o charakterze międzynarodowym, to nowy dowód aktywności polskiej i podniesienie autorytetu naszego kraju na zewnątrz.

Ważne dla rzemieślników orzeczenie Obowiązek wpłacania podatku przemysłowego

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 24 grudnia 1924 r. L. D. P. O. 12220/III, głosi:

„Do robotników zalicza się analogicznie do postanowień kategorii VIII, rozdziału XVIII (traktującego o pewnych kategoriach fabryk) również właściciela przedsiębiorstwa i członków jego rodziny zatrudnionych w przedsiębiorstwie”.

„Wobec powyższego pracownice i zajęcia, oznaczone w pkt. 5, art. 8, a prowadzone przez właścicieli choćby przy współudziale tylko jednego członka rodziny względnie jednej najemnej siły pomocniczej, winny nabywać świadectwa VIII kategorii dla przedsiębiorstw przemysłowych. Natomiast pracownice te i zajęcia, wolne są od świadectw przemysłowych o ile są prowadzone przez samych tylko właścicieli, bez żadnej pomocy tj. współudziału nietylko najemnych sił pomocniczych, ale nawet i bez pomocy członków rodziny”.

Sąd Najwyższy stanął jednak na wręcz odmiennym stanowisku i wydał orzeczenie ogłoszone w „Orzecznictwie Sądów Polskich” (Tom VIII, zeszyt 7, z roku 1929, lipiec, Nr. 353).

Orzeczenie to brzmi: „Pracownia rzemieślnicza, prowadzona przez właściciela

przy udziale jednej najemnej siły pomocniczej lub jednego członka rodziny, nie ma obowiązku wpłacania podatku przemysłowego”.

Więc według Sądu Najwyższego pracownia taka nie ma obowiązku wykupowania świadectwa przemysłowego, ani też nie opłaca podatku od obrotu.

Tenże Sąd Najwyższy wydał jeszcze jedno orzeczenie ogłoszone w roku 1923 pod N-rem 96, które brzmi: „Poprzednia ustawa o państwowym podatku przemysłowym z dnia 14 maja 1923 r. zaliczała do kategorii VIII zajęcia rzemieślnicze, zatrudniające tak przy fabrykacji ręcznej jak i przy stosowaniu silników mechanicznych, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny, zatrudnionych w przedsiębiorstwie. Nowela z 1925 roku zmieniła przepis powyższy i do kategorii VIII zaliczyła te przedsiębiorstwa, zatrudniające 1 (czyli od 2) do 4 robotników i wyłączała z liczby robotników właściciela, osobiste zatrudnionego w zakładzie”. Orzeczenie to posiada zasadnicze znaczenie dla ogółu drobnego rzemiosła, gdyż uwalnia właściciela warsztatu od zaliczenia go do liczby robotników przy wykupywaniu świadectwa przemysłowego.

Linja kolejowa Herby-Inowrocław Termin ukończenia budowy

W połowie r. ub. rozpoczęta została budowa linii kolejowej Herby — Inowrocław o długości 253 km. Linia ta stanowi południowy odcinek budującej się wielkiej magistrali węglowej Śląsk — Gdynia, północnym zaś jest odcinek Bydgoszcz — Gdynia.

Ogólny koszt budowy linii Herby — Inowrocław wyniesie 127 milionów złotych.

Ze względu na ograniczenie kredytu

inwestycyjnych w budżecie r. 1929-30, w bieżącym sezonie budowlanym zwrócono główną uwagę na możliwość całkowitego wykończenia podtorza między stacjami Herby — Zduniska-Wola. Na odcinku tym zamierzone jest już w końcu roku przyszłego uruchomienie przewoźniczego ruchu dla przewozu węgla, co znacznie odciąży inne linie, zwiększy przełotność torów i umożliwi uzyskanie nowych rynków zbytu.

Jeszcze w sprawie eksportu polskiej trzody do Niemiec

Niemiecka „Allgemeine Fleischer Zeitung” ogłosiła dosłowny tekst listów niemieckiego związkowego ministerstwa spraw wewnętrznych do pruskiego ministra spraw wewnętrznych oraz tego ostatniego do prezydentów rządów poszczególnych prowincji niemieckich, zalecających zebranie dokładnych danych o fabrykach konserw mięsnych, reflektujących na polską trzodę.

Listy pomimo ich poufności przedostały się jednak do wiadomości publicznej i wywołały rozgoryczenie w sferach rzemieślniczych. Twierdzą one między innymi, że warunki, jakie rząd niemiecki postawił fabrykom konserw, reflektującym na polski towar, a więc: posiadanie najnowocześniejszych urządzeń dla przeróbki mięsa polskiego w całości, zakaz dopuszczenia tego mięsa do obrotu w stanie surowym, oddalenie fabryki od centrum produkcji trzody, zakaz uboju świń niemieckiego pochodzenia na czas korzystania z kontyngentu świń polskich, niemożność uczestniczenia w imporcie, fabryk, istniejących w miastach o ludności poniżej 25.000 głów i t. p., są tak rygorystyczne, że najprawdopodobniej żadna z fabryk nie zechce ich przyjąć: trudno bowiem przypuścić, aby przedsiębiorstwa należące do niemieckiej, zwłaszcza, że w razie przyjęcia wyżej wymienionych warunków dana firma nie może przejść na ubój świń niemieckich tak długo, do-

póki nie zdola wykazać się zupełnym zużycowaniem zapasów polskiej wieprzowiny. Niezależnie od tego rzemieślnicy protestują przeciwko zamiarowi rzędu oddania fabrykom konserw mięsnych wyłącznego przywileju korzystania z trzody polskiej.

Autorzy notatek, uważają, że przewidywany kontyngent eksportowy, który może wynieść najwyżej 1% ogólnej podaży krajowej trzody na rynku niemieckim nie powinien tak przestrzekać agrariuszy, których wpływ na rząd w tej sprawie jest aż nadto widoczny. „Vossische Zeitung”, podając wiadomość o ponownych trudnościach, jakie wywołały się przy rokowaniach polsko-niemieckich z racji importu trzody, podnosi, że Polska w obawie, aby niemieckie fabryki konserw, upoważnione do odbioru świń polskich, nie utworzyły trustu dla obniżenia cen, wysuwa zupełnie słuszne żądanie, aby przynajmniej nadmiar nieoddebranych przez te fabryki świń polskich mógł dostawać się na wolne targi.

**ZYCIE
ZACZYNA SIĘ JUTRO...**

Międzynarodowa konferencja kolejowa w Monachjum

W okresie od 23 do 30 listopada r. b. odbyła się w Monachjum międzynarodowa konferencja kolejowa w sprawie uzgodnienia międzynarodowych połączeń pociągów. Między innymi sprawami uzgodniono szereg połączeń dalekobieżnych, a mianowicie: dla przewozu przesyłek z Czechosłowacji przez porty w Gdańsku i w Gdyni, dla przewozu przesyłek z Węgier i Czechosłowacji przez Medzilaborce — Łupków (drugi pociąg) dla przewozu przesyłek z Rumunii do Rumunii przez Jasinę — Delatyn, uregulowano przewóz transportów żywych z Polski do Wiednia i Pragi, uzupełniono połączenia z Berlinem i przyspieszono przewóz mięsa z Polski do Szwajcarii i Francji.

Pozatem zatwierdzono statut międzynarodowej konferencji kolejowej jazdy pociągów towarowych z poprawką, zgłoszoną przez delegację polską co do wprowadzenia w urzędowaniu międzynarodowej konferencji języka francuskiego na równi z językiem niemieckim.

Dla ostatecznego uzgodnienia połączeń pociągów dalekobieżnych, na zaproszenie delegacji włoskiej, następna konferencja odbędzie się 7 kwietnia w Palermo, głów na zaś konferencja dla opracowania planu na rok 1931-32 na zaproszenie delegacji holenderskiej, odbędzie się na jesień 1930 r. w Amsterdamie.

Przewodniczącym międzynarodowej konferencji rozkładu jazdy pociągów towarowych wybrany został na następne 5-lecie przedstawiciel Czechosłowacji, dotychczasowy przewodniczący inż. Hule.

Wzrost protestów wekslowych

Jak podaje Główny Urząd Statystyczny w miesiącu październiku r. b. zaprotestowano w Polsce 502,796 weksli na ogólną sumę 118,501,000 złotych, wobec 452,722 weksli na sumę 105,194,000 złotych we wrześniu r. b. Przeciętna suma weksla zaprotestowanego wynosiła w październiku 236 złotych, a we wrześniu 232 złote.

Przez notariuszy, komorników i sądy zaprotestowano w październiku 438,364 weksli na sumę 107,901,000 zł., a przez urzędy pocztowe 64,432 weksli na sumę 10,600,000 zł.

Największą ilość weksli jeśli chodzi o wartość w złotych zaprotestowano w październiku w Warszawie — 111,579 sztuk na sumę 28,293,000 złotych, drugie miejsce zajmuje Łódź (49,898 weksli wartości 10,444,000 złotych), następnie Lwów (12,775 i 4,561,000), Poznań (8,009 i 4,268,000), Kraków (8,214 i 3,033,000), Bydgoszcz (5,930 i 2,154,000), Lublin (10,708 i 2,070,000), Wilno (9,316 i 1,889,000), Katowice (4,701 i 1,795,000), Sosnowiec (6,022 i 1,487,000), Łuck (4,587 i 1,232,000), Czeszochowa (5,453 i 1,121,000), Będzin (4,915 i 1,007,000), Białystok (6,097 i 928,000), Kielce (4,769 i 906,000).

Przeciętna suma weksla zaprotestowanego była najmniejsza w Tomaszowie Mazowieckim — 135 złotych i w Białymstoku — 152 zł., największa zaś w Poznaniu 533 złote i w Toruniu 467 złotych.

Dziś i dni następnych
Pierwszy raz w Łodzi
Przepiękny film, przepojony łąką i sentymentem. pełen subtelności i poezji

**ZAPOMNISZ
O MNIE...**

Dramat dwójki młodych serc
Mistrzowska reżyseria JAMES CRUZE
Główne role kreują:
**JÓZEFINA DUNN
RICARDO CORTEZ
WILLIAM HAINES**

Specjalna ilustracja muzyczna pod
batutą SZ. BAJGELMANA
W programie muzycznym naj-
nowsze szlagiery

I-szy dziękowy Kinoteatr w Łodzi

SPLENDID
20. NARUTOWICZA 20

Dziś i dni następnych

AL JOLSON

w rewelacyjnym arcydziele

**Spiewający
Blazen**

Ponadto znakomity tenor włoski
Beniamino Gigli

W słynnej operze Mascagniego

„Cavaleria Rusticana”

Początek seansów o godz. 5.45, 7.45
i 10 wieczorem

Kasa czynna od g. 12—2 i od 4 pp.

WIADOMOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA

W wyścigu do doskonałości Energja świetlna naszych lamp słońca i gwiazd

W końcu wieku osiemnastego jeden z kierowników policji paryskiej tak był dumny z zaprowadzonego świeżo oświetlenia przy pomocy latarni, iż oświadczył, że nawet myśleć niepodobna, by ludzkość kiedykolwiek posiadała coś doskonalszego. Pomylił się jednak bardzo, bo już w pierwszej ćwierci dziewiętnastego stulecia powstało oświetlenie gazowe, nieporównanie doskonalsze, a w ciągu późniejszych lat stu ludzkość doprowadziła oświetlenie do doskonałości obecnej.

Mimo to jednak nikt z nas nie twierdzi, że jest to już szczyt, nie twierdzi też, że wydajność naszych źródeł światła stanowi zaledwie 10 proc. wydajności energii. Zresztą znany źródła światła nieporównanie bogatsze w przyrodzie. Tak np. nasze lampy łukowe, dające 4 tysiące świec światła, są niczem w porównaniu ze słońcem, którego każdy centymetr kwadratowy wydziela 320 tysięcy świec (dochodzi z nich do nas poprzez atmosferę zaledwie połowa). Cóż dopiero mówić o gwiazdach, z których bardzo wiele daje światło, wynoszące przeszło milion świec na każdy centymetr swej powierzchni.

Nasze lampy elektryczne dalekie są od tego. Niemniej jednak wystarczają do rozpraszania ciemności po zachodzie słońca, dzięki czemu też człowiek dzisiejszy nie jest tak od przyrody zależny, jak przed wiekami, kiedy musiał chodzić spać i wstawać razem ze słońcem.

Walka z alkoholem w St. Zjednoczonych „Zwolennik” prohibicji — przemysłnikiem alkoholu

Wielkie wrażenie w amerykańskich sferach politycznych wywołała skarga, wniesiona przeciwko członkowi kongresu Denisonowi, ze stanu Illinois, oskarżonemu o nielegalny przywóz trunków z Panamy. Denison uchodził w kołach „parlamentarnych” za zacieklego zwolennika prohibicji i głosował za ustawą prohibicyjną, jakoteż za wszelkimi obostrzeniami tego prawa.

Jednocześnie z tą sensacją nadchodzi z Chicago wiadomość o ciekawej interpretacji prawnej, nadanej ustawie prohibicyjnej przez jednego z tamtejszych sędziów

Prasa angielska odkryła „największego optymistę świata” w osobie niejakiego Said Abdula Hafisa, szofera taksówki bombajskiej.

Szofer ten ciemnoty, odwiózł do portu bombajskiego jednego z podróżnych, który wysiadł na ląd w Bombaju z parow-

ca „Naldera”, płynącego do Australji, aby obejrzeć miasto.

Gdy wszakże taksówka stanęła na przystani, podróżny oświadczył szoferowi, że nie ma przy sobie drobnych, ale przysię natychmiast należność z kajuty swej na parowcu. Zanim wszakże to się stało, parowiec podniósł kotwicę i wypłynął z portu.

Ale widok ten nie stropił bynajmniej szofera. Gdy śmiano się z niego, że dał się tak podejść, Said Abdula Hafiz odparł spokojnie, że jest pewien, iż sahib (pan) wróci i zapłaci mu należność, poczem puścił w ruch taksometr, rozsiadł się w aucie i czekał.

Tak mijał dzień za dniem, Said pisał i spał w swym aucie i nie dał sobie wytłumaczyć, że parowiec popłynął do Australji i że upłyne jeszcze dużo tygodni, zanim zawita znów do Bombaju. Wreszcie policja wdała się w tę sprawę, żądając, aby uparty szofer opuścił przystań. I to jednak nie pomogło, Said bowiem oświadczył, że taksówka jego jest zajęta i że obowiązkiem jego jest czekać na pasażera, który rzekł mu czekać na siebie.

GRAND-KINO

Dziś 2 serie razem (całość)
3 godziny programu bez skrótów
6 wielkich gwiazd międzynarodowych w filmie

Na ogólne żądanie publiczności i celem umożliwienia najszerzszemu warstwowi obejrzenia genialnego arcydzieła Aleksandra Dumasa zdecydowaliśmy się mimo olbrzymich kosztów eksploatacji wyświetlać tylko przez kilka dni obie serie razem, nie podwyższając

HRABIA MONTE CRISTO

W rolach głównych
Lil Dagover,
Bernard Götze,
Gaston Modot,
Piotr Batsheff,
Mary Glory,
Jean Angelo.

Początek seansów o godz. 4, 7, 10-ej, w soboty, niedziele i święta od 12-ej. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 1 zł. — Uwaga: passep-partout i bilety ulgowe nieważne. Orkiestra pod dyr. p. R. KANTORA

Telefony podwodne

Pierwsze połączenie telefoniczne zostało przeprowadzone w roku 1923 pomiędzy Londynem a New Yorkiem. Następnie pomysły wynikły z próby telefonicznego połączenia pomiędzy Berlinem a Buenos Aires oraz Holandją a Indjami Niderlandzkimi. Odległości 12000 km.

Telefonowanie odbywa się zapomocą fal elektromagnetycznych.

Nadajniki rozmawiających stacji wysyłają dwie fale różnej długości. Więc jedna fala służy do porozumienia się w jednym kierunku, a druga w przeciwnym. Mikrofony oczywiście są sprzęgnięte elektrycznie z nadajnikami fal elektromagnetycznych, słuchawki z odbiornikami.

Telefonia pomiędzy Londynem a New Yorkiem została uskuteczniiona zapomocą fal długich: w jedną stronę 5770 m., a w przeciwną 5260 m. Moc stacji nadawczych dosięgała 100 kW.

Telefonie pomiędzy Berlinem a Buenos Aires przeprowadzono falami krótkimi 14,83 m. w jedną stronę i 15,34 m. w przeciwną. Moc — 20 kW.

Telefonie pomiędzy Holandją a Indjami uzyskano falami 18,4 w jedną stronę i 15,96 m. w przeciwną przy mocy 22 kW.

Największą przeszkodą w dobrym połączeniu telefonicznym tego rodzaju stanowią różne wpływy atmosferyczne, które przy tak znacznych odległościach szczególnie dają się we znaki, głównie osłabiając natężenie fal w miejscu odbioru.

Kompanja amerykańska zamierza położyć nowy kabel na dnie morza, któryby szedł z Nowego Jorku, wychylił się z wody w Nowej Szkocji, a potem w Nowej Finlandji a przeszedłszy przez wyspę Mayo, dotknął północnej Irlandji, potem Szkocji, a zakończyłby się w Londynie.

Kabel miałby być utworzony z rozmaitych stopów metalowych, które otrzymały nazwę „perminvaru”. Tak samo materiał izolacyjny uległby zmianie, bo ma być nim nie kauczuk, ale środek nowy, nazwany „paragutta”.

Tak skonstruowany kabel ma pozwalać podobno na zupełne usunięcie objawów indukcji, które mają głos w telefonie, a aparaty wzmacniające głos byłyby ustawione we wszystkich punktach, gdzie kabel będzie wychodził na wierzch i mają działać automatycznie.

◆ SŁOŃCE ◆

Napiórkowskiego 28

Dziś i dni następnych

Noc Poślubna

Symfonia piękna, miłości i poświęcenia

W roli głównej:

HARRY LIETKE
LILI DAMITA
PAWEŁ RICHTER

??? Następny program: ???

„Tajny Kurjer,”

początek w dni powszednie od godz. 5,7 — 9, soboty o 3 niedziele i święta o 1. W niedzielę na pierwszy seans wszystkie miejsca po 40 groszy

Specjalna ilustracja muzyczna w wykonaniu orkiestry symfonicznej pod batutą

ROKUALDA ULATOWSKIEGO.

WHITMAN CHAMBERS

80

„DON KOJOT”

PRZEDRUK WZBRONIONY

— Nic nie myślę — przerwał chłodno Don Kojot. — To pańska rzecz. Pańscy pełnomocnicy mogą wycofać ulokowane przez pana kapitały, albo niemi zawiadywać. Jak panu wygodniej. Jeżeli pan powróci — dojdzie do śledztwa jak nie. Cała afera wyjdzie na światło dzienne. Wszystko jedno, czy pan pójdzie do więzienia, czy się od niego wykręci, hańba pozostanie hańbą. I mogę powiedzieć, że będzie pan miał niełatwą trudność ze zbiciem zęba takiego, Burkego i kilku innych, np. Johnsona. Na mój rozum lepiej będzie wynieść się ulatkiem i pozwolić tajemnicy, pozostać tajemnicą.

Don Kojot wiedział dobrze, z kim ma do czynienia, znał dumę magnata, dumę rasy, dumę nazwiska i dumę stanowiska społecznego. Wiedział, że jego przeciwnik miał w gruncie rzeczy tylko jedno wyjście.

— A z panną Dorrington co się stanie? — zapytał w końcu Chandler.

Don Kojot uśmiechnął się. Zrozumiał z tonu bogacza, że uznał on się za pokonanego i że tylko próbuje uratować z rozpaczy ostatni okrucieństwo swojej potęgi.

— Panna Dorrington wyjdzie za mnie zamaż jeszcze dziś — odpowiedział swobodnie Lawrence. — Trudno sobie wyobrazić, żeby mogła mieć jeszcze do czynienia z takim okazem jak pan.

Chandler zesztywniał i stał się znów sobą. Przez kilka chwil narzucił na Don Kojota. W oczach świecił

mu błysk, podobny do podziwu. W końcu roześmiał się z goryczą, potrząsnął wolno głową i odezwał się do nieruchomych pleców swego szofera.

— Lawrence, dla Gayle Dorrington człowiek poszedłby dwa razy do piekła. Może nieprawda?

W głosie Don Kojota, kiedy na to odpowiadał zabrzmiła pokora i zrozumienie:

— Prawda, panie Chandler.

Chandler westchnął głęboko i odwrócił się.

— Bexter, napraw opony. Jeszcze dziś wieczorem musimy być w Reno.

I to było wszystko. Don Kojot odszedł drogą. Zwycażył. A jednak, dziwna rzecz, nie czuł się bardzo zwycięsko. Chandler miał słusność. Prawie każdy mężczyzna, choćby najlepszy, poszedłby do piekła, by zdobyć Gayle Dorrington, — i któż mógłby to komu mieć za złe.

Wszedł do samochodu i zajął miejsce obok dziewczyny.

— Kółka zatkał dziurę w chłodnicy — oznajmił wesolo Mydełko. — Dojedziemy do najbliższej farmy, nabierzemy wody i powrócimy do miasta. Jazda, Kółko.

Maszyna ruszyła w dół. Mały obrócił się do nich z premedytacją plecami. Don Kojot poszukał drobnej rzączki, spoczywającej obok niego na siedzeniu. Odważymy się uścisk napełnił go uczuciem niewymownego szczęścia. Ulatywała miła za miłą a on milczał — nie było wiele do mówienia.

— Chandler wyniósł się z kraju na dobre — zauważył w końcu Lawrence. — Pobiliśmy go. To on intrygował przeciwko ojcu pani. Chciał...

Urwał, pomyślałszy, że ostatecznie zwyciężył i że wypadało mu być wspaniałomyślnym.

— ... Chciał zrujnować ojca pani i zagarnąć Burkaroo. To bawarka kopalnia, kopalnia milionów. Bo-

mawiałem z ojcem. Dziś popołudniu znaleźli stare gniazdo. Miljony!

— Don — krzyknęła prawie ze strachem dziewczyna.

Spojrzał jej poraz pierwszy w oczy, uśmiechnął się i ścisnął za rękę jeszcze mocniej.

— Szczera prawda! Fakt! Słowo! Miljony!

W oczach Gayle zaświeciły łzy.

— Och! Don Kojocie, drogi chłopcze!

— Co takiego? Co ja mam z tem wspólnego?

— Wszystko — twoja — zasługa!

— Cóż znowu. Ja nic nie zrobiłem. Proszę dobrać się bawilem, grałem w przecucia i wtrącałem się w nieswoje sprawy, tak jak ów włóczęga podług którego mnie nazwano. Naprzykład, jak to było ze znalezieniem rękawiczki!

Wsunął rękę do kieszeni na pierśiach i wyjął z niej powoli małą zniszczoną rękawiczkę.

— Czy znasz to? — zapytał.

— Naturalnie! Zabrałeś ją, opuszczając kopalnię.

Wiedziałam o tem.

Pokiwał głową i popatrzył czule na kawałek wytartej skórki.

— Moja serdeczna. Sliczniusia łapowniczo! Przekażę cię nie raz i nie dwa razy i żałowałem, że się znalazła na mojej ścieżce. I nie raz i nie dwa razy pomyślałem sobie, żeś mnie wykierowała na konkursowego głupca. I nie raz, i nie dwa razy wściekałem się z twojej przyczyny, że przyłgnęło do mnie przewisko Don Kojota. Oj, nie raz, nie raz, nie raz, ale teraz nie ma już o czem gadać. Wyłączywszy ten kwiatusek, który siedzi oto przy moim boku, nigdy jeszcze nie natknąłem się na przydrózkach mego życia na miłsze cudo. Tak, moja miłusiu! Tak, moi państwo!

KONIEC

KRONIKA

GRUDZIEŃ

12

CZWARTEK

DZIS:

Aleksandra

JUTRO:

Lucji

Ws. słońca r. 7 m. 34

Zachód „ r. 15 m. 25

Ws. księżycy r. 13 m. 31

Zachód „ r. 3 m. 31

Zmiany na stanowiskach komendantów powiatowych PP

W ostatnim czasie przeprowadzone były pewne przesunięcia na stanowiskach komendantów powiatowych Policji. Obecnie lista ta przedstawia się następująco:

Powiat łódzki — kom. Lange, pow. kaliski kom. Nowak, pow. kolski — podkom. Kwiatkowski, pow. koniński — kom. Korpiński, pow. łaski — kom. Kierowski, pow. łęczycki — kom. Stoczek, pow. radomski — podkom. Czarniński, pow. piotrkowski — kom. Mańkowski, pow. sieradzki — kom. Kupke, pow. śremski — kom. Fichna, pow. turowski — podkom. Leszczyński, pow. wielki — podkom. Ungeheuer. (p)

Wypłata zasiłków dla kobiet z Funduszu Bezrobocia

Zarząd Obwodowy Funduszu Bezrobocia w Łodzi, informuje nas, że poczynając od dnia 16 grudnia 1929 r. wzięcie wypłaty dla bezrobotnych kobiet, korzystających z zasiłków z Funduszu Bezrobocia, w Biurze wypłat przy ulicy Rokicińskiej 10/12, nie będzie się odbywać w tymże lokalu, lecz w biurze wypłat przy ul. Aleja Kościuszki Nr. 9. Wobec powyższego kobiety pobierające dotychczas zasiłki w Biurze Wypłat przy ul. Rokicińskiej 10/12, powinny poczynając od dnia 16 grudnia 1929 r. t. j. od poniedziałku przyszłego tygodnia zgłaszać się po odbiór zasiłku do biura wypłat przy Al. Kościuszki Nr. 9.

Wypłaty zasiłków dla wymienionych kobiet będą się odbywały od godziny 8-ej rano w ciągu 5-ciu dni tygodnia według następującego planu: w poniedziałek, nazwiska na literę: A. B. C. D. E. F. G., we wtorek: H. I. J. K., we środę: L. M. N. O., w czwartek: P. R. S., w piątek: T. U. W. Z.

Nowa placówka kulturalna w Rudzie Pabjanickiej

Z inicjatywy proboszcza w Rudzie-Pabjanickiej ks. Lewandowicza, jedno z najbliższych stowarzyszeń młodzieży w tym mieście, a mianowicie Stow. Młodzieży Polskiej, wybudowało budynek, w którym urządzona zostanie sala gimnastyczna i teatralna, brak której dawał się dotkliwie odczuwać w Rudzie Pabj.

Zaznaczyć wypada przytem, że stowarzyszenie to, mimo krótkiego swego istnienia rozwija się bardzo pomyślnie, dbając o rozwój życia kulturalnego młodzieży i dostarczając jej godziwej rozrywki. (w)

Odczyt w Zw. Legionistów

W Związku Legionistów w dniu 14-go b. m. o godzinie 20-iej przy ul. Pr. Narutowicza b. prezes Rady Miejskiej, p. dr. B. Fichna wygłosi aktualny odczyt p. t. „Zagadnienie zmiany ustroju w Polsce”.

Podziękowanie

Zarząd Oddziału Łódzkiego Związku Harcerstwa Polskiego składa tą drogą serdeczne podziękowanie panu Waszkiewiczowi za złożoną ofiarę pieniężną na rzecz Harcerstwa w Łodzi, oraz firmie „Nasz Sklep-Urania” za łaskawie ofiarowane pomoce naukowe dla Przedszkola Z. H. P.

„Harcerski Bazar Przedświąteczny”

W dniach 14, 15, 16, 17 grudnia bież. L. Harcerstwo Łódzkie urządza tradycyjny Bazar Przedświąteczny, w lokalu własnym przy ul. Ewangelickiej, 9.

Bazar tegoroczny zapowiada się okazałym, niż lat poprzednich. Już od dłuższego czasu bracia harcerskie pracują intensywnie nad przygotowaniem Bazaru. Liczy bowiem, że tak jak i w latach poprzednich społeczeństwo łódzkie przez zaopatrzenie się w dary gwiazdkowe na Bazarze Harcerstwa może poczynić.

Przyjdźcie a przekonacie się, że po nich cenach można dostać na Bazarze ozdoby choinkowe, hafty, serwetki, rzeźby w drzewie, zabawki dziecięce, książki i wiele innych użytecznych podarunków.

Okradła chlebobawców na sumę 10.000 zł.
Pomysłowa złodziejka dostała się w ręce policji

Przed kilkoma tygodniami nadeszła do urzędu śledczego w Łodzi wiadomość o pomysłowej kradzieży popełnionej przez niejaką Józefę Stuczyńską, młodą przystojną dziewczynę lat 23.

Okoliczności jej przedstawiały się w ten sposób, że Stuczyńska była służącą w domu zamożnego obywatela p. Krajewskiego w Wieluniu. Przez kilka miesięcy pracy w domu p. Krajewskich Stuczyńska zaskarbiła sobie pełne zaufanie swych chlebobawców, którzy zaczęli w końcu traktować ją jak członka rodziny.

Było jednak jedno ale w tem wszystkim, a mianowicie „dyżury” jakiegoś osobnika, który stale wieczorami prze-

siadywał w kuchni i o czemś tajemniczo szeptał ze służącą.

Kiedy pewnego dnia p. Krajewska zrobiła na ten temat uwagę służącej, ta zalała się łzami i przyrzekła, że więcej się to nie powtórzy.

Pewnego dnia p. Krajewski obudził się z silnym bólem głowy i spostrzegł, że zdziwieniem, że wstająca zwykle przed nim małżonka śpi snem sprawiedliwego. Kiedy spojrzął na zegarek zdumienie jego jeszcze bardziej się spotęgowało okazało się bowiem, że jest godzina 3 po południu.

Natychmiast obudził żonę, która również uskarżała się na ból głowy, i poczęli alarmować służącą. Kiedy kilkakrotnie

dzwonki nie odnosiły skutku p. Krajewski udał się do kuchni i tu ze zdumieniem skonstatował, że służąca znikła, a wraz z nią miała kasetka żelazna znajdująca się w biurku, a w której znajdowało się przeszło 10.000 złotych gotówki.

O kradzieży tej zawiadomiono komendę policji w Wieluniu. Wywiadowcy podczas przeprowadzania dochodzenia zaraz na wstępie wyjaśnili zagadkowy ból głowy małżeństwa Krajewskich okazało się bowiem, iż pomysłowa złodziejka poczęstowała swych chlebobawców jakimś środkiem nasennym.

Tego samego dnia jeszcze policja ustaliła niebicie, że Stuczyńska wyjechała w kierunku Łodzi.

Teraz tropienie przeniosło się na grunt łódzki i wydział śledczy rozpoczął energiczne poszukiwania.

Kilka tygodni przeszło na niczem i dopiero w dniu wczorajszym złodziejka została przyłapana podczas obławy przeprowadzonej na terenie Łodzi.

W jednej z melin podczas obławy przyłapano jakąś bardzo przystojną nie wiaście, która na pytanie jak się nazywa dawała wykrętne odpowiedzi i w pewnej chwili usiłowała rzucić się do ucieczki.

Przyłapano ją jednak i przewieziono do urzędu śledczego gdzie poddano ją tymczasem badaniu. Wzięta w krzyżowy ogień pytań zeznała, że nazywa się Stuczyńska i przyznała się do popełnienia kradzieży u p. Krajewskich.

Pozatem Stuczyńska oświadczyła, że pieniądze zabrała jej kochanek, za namową, którego dokonała kradzieży i który dostarczył jej proszku nasennego.

Pomimo kilkakrotnych pytań Stuczyńska nie chciała wyjawiać nazwiska swego kochanka.

Osadzono ją w areszcie do dyspozycji sądziego śledczego. (p)

Dodatkowe zebrania kontrolne rezerwistów

D. O. K. IV. zarządziło dodatkowe zebrania kontrolne rezerwistów, dla tych z pośród rezerwistów którzy nie stawili się na dotychczasowe zebrania kontrolne.

Dodatkowe zebrania kontrolne odbywać się będą w następującym porządku: W lokalu P. K. U. I przy ulicy Nowo-Targowej 18, dla zamieszkałych na terenie II. III. V. VIII. IX. i XI. kom. p. p. w dniu 27 grudnia r. b. dla rezerwistów rocznika 1904, 28 grudnia dla rocznika 1902, 30 grudnia dla rocznika 1889. W lokalu P. K. U. II przy ulicy Nowo-Cegielnianej 51, 23/XII r. b. rocznika 1889, z komisariatów I. IV. VI. i VII., a 24 grudnia r. b. rocz. 1889 zamieszkałych na terenie X. XII. XIII. i XIV. komisariatów, 27 grudnia wszyscy 1902 rocznika I. IV. VI. VII. X. XII. XIII. i XIV. kom. p. p., 28 grudnia rocznika 1904 z kom. VII. p. p. 30 grudnia z I. IV. i VI. kom. p. p. roczn. 1904, 31 grudnia z X. XII. XIII. i XIV. kom. p. p. rocznika 1904.

Na zebraniach winni się stawić szeregowi rezerwy i pospolitego ruszenia kat. A. C. D. roczników 1889, 1904, oraz szeregowi rezerwy rocznika 1902, którzy w latach 1927, 1928 i 1929 nie odbywali ćwiczeń wojskowych i wszyscy szeregowi pospolitego ruszenia tegoż rocznika. (w)

Zamiast skradzionej gotówki
Złodziej przesłał poszkodowanemu weksle

Jeden z dziennikarzy łódzkich p. Kreu współpracownik „Łódzkiego Tężeblatu” przeżył przed kilku dniami niezwykłą przygodę będącą doskonałym świadectwem czasów dzisiejszych i okresu wekslowostagnacyjnego.

Oto przed trzema dniami p. K. jadąc tramwajem poczuł że ktoś się przyciska do niego w tłoku, a kiedy w chwilę potem sięgnął do kieszeni zauważył z przerażeniem że ukradziono mu portfel zawierający 100 złotych gotówką oraz dokumenty i papiery.

Następnego dnia w dzienniku swoim dał ogłoszenie w którym prosił złodzieja o zatrzymanie pieniędzy a o zwrot znajdu-

jących się w portfelu dokumentów. Po dwóch dniach otrzymał pocztą list od złodzieja. W liście tym złodziej donosił mu że przykro mu się zrobiło po otrzymaniu wiadomości, że poszkodowanym jest dziennikarz, wobec czego przesyła mu wszystkie papiery, zamiast gotówki zaś, która jest mu bardzo potrzebna pierwszorzędny weksel klientowski, który bardzo łatwo można zdyktować.

Rzeczywiście w liście znajdował się weksel i to bardzo dobry zaopatrzony w zryra pierwszorzędnych firm łódzkich.

Wypadek ten wywołał zrozumięła zainteresowanie wśród policji, która tropi złodzieja. (p)

Ciężko ranny mężczyzna na polu
Krwawy spór o miedzę graniczną

Wieś Stare-Miasto, powiatu Kaliskiego była widownią zabójstwa na tle nieporozumienia sąsiedzkiego o granicę.

We wtorek dnia 10 b. m. w polu znalazł konającego mężczyznę, z rozprutym brzuchem, tak że wnętrzności wypłynęły. Okazał się nim gospodarz wsi Stare-Miasto Mielczarek Antoni.

Rannego w stanie agonii przewieziono do szpitala św. Trójcy w Kaliszu, gdzie następnego dnia zmarł nie odzyskawszy przytomności.

Policja powiadomiona o wypadku przeprowadziła energiczne dochodzenie. Po-

czątkowo nikt z mieszkańców wsi nie mógł wskazać, kto ewentualnie mógł być zabójcą. Następnie jednak, jeden z pośród wieśniaków zwierzył się poufnie, że zbrodnię dokonał sąsiad Mielczarka, Kazimierz Karpiński, z którym zabity żył w nieprzyjaźni i między którymi były ciągle kłótnie i bójkę o miedzę. Karpińskiego aresztowano. Badany przez policję przyznał się on do zabójstwa, którego dopuścił się z zemsty, za pobicie go przez Mielczarkę. Karpińskiego osadzono w więzieniu w Kaliszu do dyspozycji Sądu. (w)

Zamaskowani bandyci
dokonali zuchwałego rabunku

Wojewódzki Urząd Śledczy w Łodzi powiadomiony został o napadzie, jaki miał miejsce w dniu wczorajszym we wsi Żórawin, pod Kołem.

Oto nocy wczorajszej o godzinie 23-iej do mieszkania Wincentego Domańskiego wtargnęło trzech zamaskowanych bandytów, którzy steroryzowawszy napadniętych groźbą użycia broni zażądali wydania gotówki.

Ponieważ Domański oświadczył, że gotówki nie posiada bandyci obwidowali go, a znalezione przy nim 10 złotych za-

brali. Pozatem bandyci splondrowali szafy i inne meble i z rozbitego kufka zabrali 350 złotych gotówką, należące do sublokatora Domańskiego, niejakiego Leskiego Władysława, który w tym czasie w mieszkaniu nie był obecny.

Po dokonaniu napadu bandyci zagroziwszy użyciem broni, w razie zawiadomienia policji, zbiegli w kierunku lasu.

Powiadomiona o tem miejscowa policja przeprowadziła dochodzenie i natrafiła na ślady złoczyńców, których jednak narażenie nie ujęto. (w)

Wielki pożar w Radomsku
Straty wynoszą blisko pół miliona złotych

W dniu wczorajszym w Radomsku przy ul. Narutowicza 22 w młynie motorowym należącym do Ksawerego Zielenki wybuchł pożar. Wskutek wielkich ilości łatwopalnego materiału pożar szybko się rozszerzał i wkrótce płomienie objęły cały budynek ogromnego młyna.

Zaalarmowana straż ogniowa po 7-godzinach wyjącej pracy pożar ugasiła.

Splonął doszczętnie cały budynek młyna i znajdujące się na składzie 12 wagonów zboża. Straty wynoszą przeszło 450.000 złotych.

Na miejsce pożaru zjechały się władze śledcze, lecz mimo wyjącej pracy nie mogły ustalić przyczyny wybuchu pożaru. (i)

P. inspektor Skowroński
udaje się do Tomaszowa Mazowieckiego

W dniu wczorajszym szerokie grono nauczycieli szkół powszechnych m. Łodzi na urządzonym bankiecie żegnało długoletniego inspektora szkolnego m. Łodzi p. Jana Skowrońskiego, który jak wiadomo po przejściu na własną prośbę na emeryturę, powołany został przez władze centralne na stanowisko komisa-

rza oszczędnościowego przy magistracie m. Tomaszowa Mazowieckiego.

Udającego się na nowe stanowisko insp. Skowrońskiego, żegnali zebrani w podniosłych przemówieniach, podkreślając jego zasługi położone na polu szkolnictwa powszechnego na terenie m. Łodzi. (w)

KINO-TEATR
BAJKA
FRANCISZKOWA

Dziś i dni następnych
Arcydzieło polskiej sztuki
kinematograficznej
**USMIECH
LOSU**

Według słownej powieści
L. PERZYŃSKIEGO
W rolach głównych:
**JADWIGA SMOSARSKA
KAZIMIERZ JUNOSZA-
STĘPOWSKI
JÓZEF WĘGRZYN**

rozmiar edz. o g. 4 50 pp. w soboty niedziela
i święta o g. 1 pp
Ceny wszystkich miejsc na piętrze seansu 50 gr.

Orkiestra powiększona pod batutą
A. RICHTERA

Rozporządzenie o godzinach handlu w okresie przedświątecznym

Jak się dowiadujemy w dniu wczorajszym Starostwo Grodzkie w Łodzi otrzymało okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie godzin handlu w okresie przedświątecznym.

Według tego rozporządzenia w dniach 18, 19, 20, 21 i 23 sklepy będą mogły być otwarte do godziny 21, w dniu 22 w niedzielę od godziny 13—18, zaś w dzień wigilijny wszystkie sklepy będą musiały być zamknięte najpóźniej o godzinie 18-ej.

Byłoby bardzo wskazane, gdyby Starostwo Grodzkie wydało wcześniej odpowiednią instrukcję podwładnym organom celem uniknięcia nieporozumień jakie miały miejsce w roku ubiegłym. (p)

Walne zebranie

W sobotę dnia 14 grudnia r. b. o godzinie 7-ej wieczorem odbędzie się Walne Zebranie członków Koła Łódzkiego Związku Bibliotekarzy Polskich w lokalu Biblioteki Publicznej Andrzeja 14. Na porządku dziennym:

- 1) Komunikaty. 2) Sprawozdanie Zarządu. 3) Wybór nowego Zarządu. 4) Wolne wnioski.

Zarząd uprasza o liczne przybycie.

Zatrucie gazem światłym

W mieszkaniu własnym przy ulicy Akwerowej 17 uległa zatruciu gazem światłym 32-letnia Józefa Wiśniewska, która kładąc się wieczorem spać zapomniała zamknąć kurek gazowy. Wezwany lekarz pogotowia po udzieleniu pomocy przewiózł ofiarę wypadku w stanie groźnym do szpitala. (w)

Podatek od polowania a podatek od strzelby

Najwyższy Trybunał Administracyjny wydał w tych dniach zasadnicze orzeczenie w sprawie opodatkowania polowania, w związku z opodatkowaniem strzelby.

Władze wymiarowe stosują praktykę opodatkowania równoczesnego (podwójnego) z tytułu prawa polowania, jak i z tytułu posiadania strzelby. Praktyka ta opiera się na błędnie pojętych postanowieniach art. 19 i 21 ustawy o prawie finansów komunalnych, według którego to ostatniego artykułu, strzelba jako przedmiot zbytku ma podlegać opodatkowaniu.

N. T. A. uznał tę praktykę za nieprawą i orzekł, że podatek z polowania wchłania już w siebie obowiązek podatkowy z tytułu posiadania strzelby. Tylko posiadacz strzelby bez prawa polowania może być pociągany do opodatkowania od strzelby. (w)

Ujednolajnienie obliczania podatków uposażeniowych

Przy dokonywaniu kontroli przez organy kontroli państwowej stwierdzono, że 10 proc. podwyższenie uposażenia (art. 8 i 12 ustawy z dn. 18 grudnia 1926 r. Dz. U. R. P. Nr. 125, poz. 725 względnie rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dnia 23 stycznia 1928 Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 42), oraz 15 proc. dodatek miesięczny w okresie od 1 kwietnia 1929 r. do 31 marca 1930 r. (ustęp 1 punkt 1 art. 4 ustawy skarbowej z dnia 28 marca 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 183) — jedne urzędy państwowe obliczają w punktach, inne zaś bezpośrednio w złotych.

W celu ujednolajnienia praktyki w tym względzie ministerstwo skarbu zarządziło obliczanie w przyszłości 10 proc. podwyższenia uposażenia i 15 proc. dodatku miesięcznego do uposażenia wyłącznie bezpośrednio w złotych i rozesłało oświadczenia do kancelarii cywilnej Prezydenta Rzplitej, biura Sejmu i Senatu, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich ministerstw. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych rozesłało ze swej strony odpowiedni okólnik do pp. wojewodów, komisarzy rządu m. st. Warszawy i naczelnika urzędu spraw mniejszości w Katowicach — do wiadomości i wydania odpowiednich zarządzeń.

Zakończenie roku szkolnego w szkołach rolniczych

W bieżącym tygodniu zostanie zakończony rok szkolny w szkołach rolniczych na terenie województwa łódzkiego, w których to uroczystościach weźmie udział osobiście wojewoda łódzki p. Jaszczolt.

W dniu 15 b. m. odbędą się końcowe egzaminy w szkole rolniczej w Czarnocinie, w dniu 14 b. m. w szkole w Sędziejowicach, a w dniu 15 b. m. w szkole w Dobroszynie. (w)

Aresztowanie dwóch działaczy komunistycznych

Szef związku młodzieży komunistycznej w rękach policji

W związku z aresztowaniami w szkołach żeńskich i osadzeniem w areszcie kilku uczniów, którym dowiedziano działalność komunistyczną na terenie Łodzi policja polityczna otrzymała informacje drogą konfidencką, że do Łodzi przybył szef związku młodzieży komunistycznej w Polsce celem zorganizowania jeszcze kilku jacek na terenie Łodzi.

Policja polityczna przystąpiła wobec tego do intensywnej pracy mającej na celu schwytanie tak poważnego ptaszka. Po długich i żmudnych wywiadach udało się wreszcie policji politycznej ustalić jego rysopis w żaden jednak sposób nie udało się stwierdzić gdzie zamieszkuje w Łodzi oraz jak się właściwie nazywa.

Wobec powyższego wszystkim wywiadowcom policji politycznej w Łodzi dano rysopis jego z poleceniem natychmiastowego aresztowania go. Wczoraj po południu dwaj wywiadowcy policji politycznej przechodzący ulicą Główną zauważyli owego osobnika w towarzystwie jeszcze jednego, którego obaj wywiadowcy poznali jako starego znajomego aresztowanego w swoim czasie za działalność wywrotową.

Wywiadowcy ruszyli tropem tej dwój-

ki, lecz po chwili zostali spostrzeżeni przez towarzysza szefa związku, który widocznie również wywiadowców poznał.

Po chwili obaj tropieni weszli do kina Oświatowego i zniknęli wśród ciemności panujących na widowni. Wywiadowcy mieli teraz przed sobą dwie alternatywy: albo wejść na widownię zapalić światło i aresztować obu ptaszków, albo też czekać przed wejściem na koniec seansu i aresztować obydwóch przy wyjściu. Po chwilowym zastanowieniu się doszli do wniosku, że oba pomysły nie nadają się do realizacji, ponieważ 1) nie jest wskazane by aresztowanie odbyło się publicznie i 2) że przy wyjściu trudno będzie pochwycić obu, ponieważ mogą się zmieszać z tłumem.

W końcu wywiadowcy postanowili iść się trzeciego sposobu a mianowicie poszli do kina chłopczyka, któremu pokazali obu komunistów. Chłopczyk dokładnie spełnił polecenie mówiąc obu że jakaś pani czeka na nich przy wyjściu. W chwili kiedy wyszli z kina zostali aresztowani i przewiezieni do 8 komisariatu policji. Tu poddano ich rewizji i przesłuchaniu.

Jak się okazało szefem związku młodzieży komunistycznej w Polsce okazał się

29-letni Icek Majer Korblit zamieszkały stale Ruda pod Chełmem. Znalezione przy nim 126 odczw komunistycznych oraz moc innego materiału obciążającego. Poza tym znalezione przy nim kilka paszportów na rozmaite nazwiska. Drugim okazał się znany dobrze policji łódzkiej komunista Dawid Baumgarten, zamieszkały przy ulicy Wschodniej 30 karany już za komunizm. Znalezione przy nim 85 odczw komunistycznych i moc innego materiału obciążającego. Obydwóch komunistycznych działaczy osadzono w więzieniu na skutek polecenia sędziego śledczego do spraw szczególnej wagi p. Bądzikowskiego. (p)

Handlarz starzyzny padł ofiarą złoczyńców

Wczoraj po południu łaskiem Mania szedł handlarz starzyzny Judel Bernawski zamieszkały przy ulicy Zawiszy 13. Na plecach miał worek z towarami.

W pewnej chwili podeszło do niego jakichś dwóch mężczyzn, którzy zaproponowali mu kupno garnituru. Nie podejrzewając nic złego Bernawski poszedł za nieznajomymi, którzy zaprowadzili go do handlarza w głąb lasu rzucili się na niego, pobili go dotkliwie i zabrali 100 zł. gotówką oraz worek z towarami. Następnie zagroziwszy mu śmiercią uciekli w niewiadomym kierunku.

Pobity handlarz zameldował o napadzie w IV komisariacie. Policja wdrożyła energiczne dochodzenie celem ujęcia sprawców napadu. (p)

Pożyczki dla samorządów

Na posiedzeniu specjalnej komisji do udzielania samorządom pożyczek i zapomóg z komunalnego funduszu pożyczkowego - zapomogowego, odbytem w tych dniach w Polskim Banku Komunalnym, przyznane zostały pożyczki następującym samorządom miejskim: magistratowi m. Łomży w kwocie 30.000 zł., m. Stolina — 20.000 zł., m. Mogielnicy — 30.000, m. Koła — 30.000, m. Aleksandrowa Kuj. — 38.000, m. Ciechocinka — 35.000, m. Nowego Sącza — 60.000 złotych.

Ogółem udzielono miastom pożyczek na sumę 243.000 złotych.

Ponadto udzielono całkowitych lub częściowych prolongat wydanych poprzednio pożyczek magistratom: w Radomiu, Siedlcach, Kielcach, Białymstoku, Częstochowie, Rawiczu, Ostrołęce i Tomaszowie Lubelskim.

Dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: G. Antoniewicz (Pabjanicka 50), K. Chądzyńskiego (Piotrkowska 164), W. Sokolewicz (Przejazd 19), H. Rembelskiego (Andrzeja 28), I. Zundelewicza (Piotrkowska 25), M. Kacperkiewicza (Zgierska 54), S. Trawkowskiej (Brzezińska 56). (w)

„Dni przeciwgruźlicze” Walka z wrogiem ludzkości

„W ciągu 6 tygodni od 1 grudnia do 10 stycznia pod wysokim protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej przy czynnym poparciu sfer rządowych i wydajnym współdziałaniu wybitniejszych jednostek wszystkich warstw społecznych odbywają się w całej Polsce „Dni Przeciwgruźlicze”. Nie powinno być w Polsce ani jednego obywatela, któryby nie dowiedział się w ciągu tego czasu, czym jest gruźlica i co on powinien zrobić, żeby pomóc w zwalczaniu tej najstraszniejszej plagi ludzkości, nie powinno być ani jednego człowieka, któryby w jakiś sposób w ciągu tych dni nie przyczynił się do wzmocnienia obrony przed tą chorobą. Wiek, wyznanie, płeć, zajęcie, przekonania polityczne nie czynią tu żadnej różnicy, bo choroba ich nie uznaje, każdy, nie dziś — jutro, może stać się jej ofiarą.

W tym celu, jak Polska długa i szeroka, wszędzie tworzą się komitety, wszę-

dzie sprzedają się znaczki, odbywają się odczyty, pogadanki, we wszystkich pismach są umieszczane artykuły, omawiające sposoby walki.

Nie potrzeba nikogo zdaje się przekonywać, jak straszna jest ta klęska, trzeba, żeby wszyscy zrozumieli, że nie jest ona nieunikniona, że odwrotnie w tej dziedzinie chcieć to naprawdę móc.

Powinniśmy w ciągu najbliższych lat, nie powiem wykorzystać gruźlicę, ale ją zredukować, sprowadzić do tego stanu, w jakim znajduje się ona w krajach zachodnio-europejskich. Siła narodu leży przede wszystkim w jego zdrowiu, a zdrowie społeczeństwa jest do nabycia, jest zapłatą za jego własne wysiłki.

Kupujcie wszyscy nalepki Polskiego Związku Przeciwgruźliczego!

Kupione nalepki naklejajcie na Waszą korespondencję”.

Polowali na dziki Strzelali do zajęcy

Trafili operatora filmowego

W dniu 9 b. m. związek łowiecki w Radomsku urządził polowanie reprezentacyjne na, które zaproszono około 20 myśliwych, a niezależnie od tego operatora filmowego z Warszawy, celem uwiecznienia na taśmie filmowej ciekawszych momentów polowania.

Polowanie jednak nie udało się. W

pierwszym rzędzie nie dopisała zwierzyna, gdyż miast spodziewanych rogaczy i dzików, ustrzelono li tylko kilka zajęcy i królików, a następnie operator przez nieostrożność został postrzelony na szczęście niezbyt szkodliwie. Kilka strutów, które utkwily w kolanie operatora usunął obecny na polowaniu lekarz. (w)

Kinematograficzna ucieczka młodego łódzianina ze Studzieńca

W dniu wczorajszym na przystanku tramwajowym przy ulicy Piotrkowskiej i 6-go Sierpnia rozległ się przeraźliwy krzyk.

Dyżurujący na skrzyżowaniu ulic posterunkowy pośpieszył w kierunku skąd usłyszał krzyk i zauważył iż jakaś młoda niewiasta szamocze się z jakimś nędznie ubranym wyrostkiem.

Posterunkowy dowiedziałwszy się z jej słów, że ów chłopiec usiłował ją okraść, zaprowadził go do 7 komisariatu skąd przesłano go do wydziału śledczego.

Tu, na pytanie, jak się nazywa chłopiec wymienił jakieś nazwisko, jak się potem okazało fikcyjne, a na inne pytania nie chciał odpowiadać.

W międzyczasie jeden z wywiadowców zauważył, że twarz chłopca jest mu jakoś dziwnie znajoma. Rozpoczęto poszukiwania i wreszcie wyszły na jaw niezwykle ciekawe rzeczy.

Okazało się, iż chłopcem tym jest 16-letni Eljasz Singer zamieszkały u znajomych przy ulicy Fajfry 7.

Przed rokiem chłopiec został dwukrotnie przyłapany na uczynku kradzieży kieszonkowej i w końcu skazany został na 3 lata domu poprawy.

Wysłano go do Studzieńca gdzie przebywał przez dłuższy czas smocząc wszystkie męki i katowanie jakich tam nie szczędzono „pensjonariuszom”.

Wreszcie chłopiec wpadł na pomysł i przy pomocy łyżki żelaznej i garnka, zrobił podkop pod murem okalającym dom poprawy i pewnej nocy uciekł nie zauważony przez nikogo.

Trudno opisać wszystkie przygody jakie miał po drodze wędrując pieszo ze Studzieńca do Łodzi, wreszcie kiedy przyszedł do miasta poszedł do znajomych swych zamieszkałych przy ulicy Fajfry 7, którzy nie wiedzieli wcale o jego przestępstwach.

Tam znalazł nocleg, a na życie zarabiał sobie drobnymi kradzieżami kieszonkowymi.

Po wykryciu wszystkiego osadzono go w areszcie do dyspozycji sędziego śledczego. (p)

KINO-TEATR

LUNA

Dziś i dni następnych!!!

W TAJDZE SYBIRU

Wzruszające dzieje córki zesłańca i syna satrapy-gubernatora
W rolach głównych

niezrównany tragic

F. Kortner

wschodząca gwiazda ekranu

René Heribel

Wyprawa ilustracja muzyczna w wykonaniu
wielkiej orkiestry symfonicznej pod dyktando
A. CZUDNOWSKIEGO
Pierwszy wieczór o g. 4 pp. w sob. i niedz. o
g. 12 w pol., ostatniego o g. 10 w.
Ceny miejsc na pierwszy wieczór od 1 zł. w sob.
i niedz. od 12-3 pp. wszystkie miejsca po 50 gr
Bilety ulgowe nie ważne w niedzielę

Mocarstwowa potęga Polski

ideałem wychowawczym młodego pokolenia

Zagadnienie ideału wychowawczego, co kwestja, nad którą winien się zastanowić każdy obywatel Polski. Bez zdania sobie sprawy, co ma być jego podstawą, nie możemy ująć treści duchowej przyszłego pokolenia, od którego zależy rozwój i potęga Polski. A stanęliśmy dzisiaj na rozdrożu i bez należytego rozważania niepodobna określić ani celu, do którego dążymy w wychowaniu, ani nawet dróg, jakimi należałoby iść do celu, aby go osiągnąć. To załamanie odczuwa całe społeczeństwo, a probierzem wagi zagadnienia jest to, że najpoważniejsze czynniki wysuwają je na forum publiczne, chcąc poruszyć opinię społeczną.

Rozstrzygnięcie kwestji, czem ma być ideał wychowawczy w dzisiejszej Polsce, — z natury rzeczy musi najbardziej obchodzić sfery pedagogiczne, które się z młodzieżą w większych zbiorowiskach bezpośrednio stykają, i do których jej kształtowanie duchowe przedewszystkiem należy.

Najbardziej jednak może zainteresowani w jasnym określeniu ideału wychowawczego są nauczyciele — humaniści. Na każdej lekcji, w każdym niemal zdaniu wykładu czy rozmowy z młodzieżą muszą oni zdawać sobie sprawę, do czego dążą, — jaką brylę jednolitą mają wyrzeźbić z danego im materiału. W klasie jest tylko nauczyciel i młodzież. Nikt na nich nie patrzy, nikt nie wnika w myśli ubocznie rzucane przez nauczyciela, które czasem głębiej padają w dusze uczniów, niż najpiękniej wypowiedziany wykład.

Otoż nauczyciel pragnie dać z siebie najszlachetniejsze wyniki swoich rozmyślań, — ale czuje, niekiedy przytem, że sam jest na rozdrożu. „Gdzie jest trwała podstawa ideału wychowawczego? — pyta siebie samego. Usiłuje zdać sobie sprawę choćby z drobniejszych zagadnień, które się na ten ideał będą składały. A tymczasem życie — nasuwa mu bezustannie na każdej lekcji języka polskiego, historii, nauki obywatelskiej, geografji i t. d. pytanie: — jakiego człowieka w społeczeństwie świata, jakiego obywatela we własnej ojczyźnie chciałby widzieć w tym młodym chłopcu, który stoi przed nim. Nauczyciel jest współtwórcą jego duchowości i chce być najlepszym wychowawcą, bezstronnym człowiekiem, obywatelem. A tymczasem plętrzą się kolizje różnych zagadnień ogólnoludzkich, narodowych, społecznych, politycznych i t. p. Niekiedy — może znaleźć wyjście w niestawianiu sprawy krańcowo. Ale wówczas nauczyciel spotyka się z wyraźnym stanowiskiem młodzieży, która z natury jest krańcowa i która od tego, który ją prowadzi, zwłaszcza jeśli go darzy zaufaniem — domaga się wyraźnego postawienia sprawy.

Pacyfizm, najszlachetniejsza idea ogólnoludzka i nastroj dzisiejszy ludów, — pacyfizm w świetle zbrojeń wojennych, a jednocześnie w świetle położenia Polski, jej wydobywania się z każdym dniem z mroków niewoli do twórczej pracy i konieczności stania na straży w tym wysiłku, — jedno utrzymywanie młodzieży na stano-

wisku narodowym i powstrzymanie jej od nacjonalizmu, gdy instynkt krańcowości pcha ją ku hasłom nacjonalistycznym; — apoteoza wielkich postaci historycznych i pęd ku przewartościowaniu wszystkiego, co było symbolem świętości narodowych, — nienawiści klasowe i potęga w jednoci narodowej; — wreszcie niezliczona ilość podobnych zagadnień, które dzień dzisiejszy stwarza, — oto rozdroże, na którym gubią się najuczciwsze jednostki.

Przesuwają się przed nimi drobne zwierciadła, w których widzą odbicia

cząstek ideału wychowawczego. Jeśli do- kładnie nie chwytają się zarysów oddziel- nych części, to jakże można poznać ich całość?

Ideał wychowawczy stanie się dla nas jasny, gdy zdamy sobie sprawę z ideologii narodu. Jakże łatwe było zadanie peda- gogów polskich przed wojną. Odbyska- nie niepodległości — było jedyną ideolo- gją. Nie było takiej drogi wychowawczej, któraby ku temu ideałowi nie prowadziła, nie było takiego hasła, któreby nie służyło tej sprawie, nie było poświęcenia, któreby nie było jej warte. Kto nie szedł z idea-

niepodległości, ten był przeciw Polsce.

A dziś? — Głuch o tem.

I właśnie dlatego zdanie sobie sprawy, z ideologii narodu, a wraz z nią z ideału wychowawczego, — jest jednym z najważ- niejszych obecnych zadań narodu.

Nie tu miejsce, w tym drobnym arty- kule, rozstrzygać tak ważne zagadnienie. Ale zdaje się, że każdy obywatel musi, choć w najogólniejszej formie, ale zato w najgłębszej treści, uznać prawdę, że dą- żeniem naszym być powinna: — mocar- stwowa potęga Polski — przy najwyż- szym rozwoju kulturalnym.

Dążenie to — winno być również pol- skim ideałem wychowawczym odnośnie młodego pokolenia.

Dr. Marja Kuźmińska

Ku chwale Ojczyzny

Komitet Prezydium Federacji Obrońców Ojczyzny

Przed kilku dniami w prasie opozycyjnej ca- lego kraju pojawiły się artykuły, skierowane przeciw Federacji Polsk. Zw. Obrońców Ojczy- zny, osnute na tle przystąpienia do Federacji członków Stowarzyszenia Dowborczyków, któ- reżenie tegoż Okręgu uchwalilo: — „Walne Zgromadzenie postanowiło domagać się wysta- pienia Stowarzyszenia Dowborczyków z Legjo- nu Rzeczypospolitej i przystąpienia do Federa- cji Polskich Związków Obrońców”, — i jedy- nie ta okoliczność je powstrzymała od realiza- cji drugiej części uchwały, że Stowarzyszenie chciało wejść do Federacji łącznie ze swoim b. Dowódcą gen. Dowbór — Muśnickim.

Po sześciogodzinnej konferencji wyżej wy- mienionej delegacji z p. gen. Dowbór — Muś- nickim — delegacja ta zjawiała się u Prezesa Federacji gen. R. Góreckiego stwierdzając, że:

1) Gen. Dowbór — Muśnicki gotów jest wydać rozkaz Stowarzyszeniu Dowborczyków do przystąpienia do Federacji i sam do niej wstąpić, o ile uzyska autorytatywne potwier- dzenie konieczności tego kroku. Jako takie po- twierdzenie wymienił gen. Dowbór — Muś- nicki, albo wypowiedzenie się P. Prezydenta Rzeczypospolitej albo P. Marszałka Piłsudskiego.

2) W razie otrzymania takiego autorytatyw- nego oświadczenia uzna przystąpienie Stowa- rzyszenia Dowborczyków do Federacji za rzecz

konieczną.

3) O ileby takiego autorytatywnego po- twierdzenia nie otrzymał, w takim razie sam wprowadzić do Federacji nie wstąpi i nie upo- ważni Stowarzyszenia Dowborczyków do wsta- pienia, ale ze swoimi b. żołnierzami, którzy tam pójdą utrzymać serdeczną łączność.

W związku z tem delegacja Okręgu Wileń- skiego, która stała na stanowisku, że w każ- dym wypadku wejście do Federacji, lecz że wo- lałaby wejść razem z gen. Dowbór — Muśnic- kim, zwróciła się z prośbą do gen. Góreckie- go, prezesa Federacji, i do gen. Konarzewskie- go, jako starego Dowborczyka, aby dopomogli do uzyskania tego autorytatywnego stwierdze- nia, od którego gen. Dowbór — Muśnicki uza- leżnił swoje przystąpienie do Federacji wraz z całem Stowarzyszeniem. Wówczas prezes Federa- cji gen. Górecki, po porozumieniu z p. gen. Konarzewskim i p. Bohdanowiczem, prezesem Zarządu Centralnego Stowarzyszenia Dowbor- czyków, zwrócił się z prośbą do Pana Prezy- denta Rzeczypospolitej, jako Protektora Federa- cji, o przyjęcie na audjencji p. gen. Dowbór — Muśnickiego, by omówić z nim zagadnienie zjednoczenia wszystkich b. wojskowych. Pan Prezydent wyraził swoją zgodę.

Tutaj podkreślić należy, że przed udaniem się do Pana Prezydenta, gen. Górecki, nie zna- jąc bliżej gen. Dowbór — Muśnickiego, specja- nie zapytywał gen. Konarzewskiego, który od- dawna zna gen. Dowbora, czy tenże nie zmie- nił swego stanowiska, jakie wyraził wobec de- legacji wileńskiej. P. gen. Konarzewski, który rozmawiał z delegacją tuż po jej powrocie z Batorowa (siedzibą gen. Dowbór — Muśnickie- go) zgodził się z gen. Góreckim co do tego, że przeciw 7 ludzi dojrzałym zrozumieli, co im gen. Dowbór — Muśnicki, mówi, tak, że jakie- kolwiek nieporozumienie jest wykluczone.

Tę właśnie pewność dał wyraz również p. gen. Konarzewski w ostatnim ustępie listu swa- go do gen. Dowbór — Muśnickiego, pisząc: „w przekonaniu, że Pan General ku naszej ogół- nej radości nie zmieni swego postanowienia

KINO MIMOZA TEATR

UL. KILIŃSKIEGO Nr. 178

Od wtorku dnia 10 do poniedziałku dnia 16 grudnia 1929 roku w.

„Miłość Kozaka”

Najwspanialsze arcydzieło świata osnute na tle powieści
LWA TOLSTOJA

Do powyższego obrazu został zaangażowa-
ny oryginalny CHOR UKRAIŃSKI któ-
ry odśpiewa pieśni kozackie i hymny.

W roli
główniej **JOHN GILBERT**

Następny program:

Życiowe Rozbitki.

RAJ

Dziś i dni
następnych!

Bałucki 5
Rynek

Bałucki 5
Rynek

Dziś i dni
następnych!

Wielki tydzień humoru!

KOHN i KELLY w HAREMIE

Huragany, bomby, kaskady śmiechu. Łzy radości, coś czego jeszcze
nie było

HUMOR! HUMOR! HUMOR!

Nad program: Aktualności Nad program:

Orkiestra symfoniczna pod kierunkiem znanego p. E. ZILBERSZACA.

SALA DOBRZE OGRZANA SALA DOBRZE OGRZANA

rozątek seansów w soboty, niedziele i święta o godzinie 2 w poł. w dni powszednie o godzinie 4 po południu
za pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

Wkrótce: Niewolnica z Szanghaju Wkrótce

CZARY

Dziś i dni następnych

Wielki przebój MIXA p. t.

W NIEWOLI U SZEIKA

Niebywały dramat sensacyjno cowbo-
yski W roli głównej
ulubieniec narodów

TOM MIX

Nad program:

DZIENNIK AKTUALNOŚCI

Początek seansów o godz. 4 pp., w so-
boty, niedziele i święta o 12-ej p.

Na 1-y seans wszystkie miejsca po
50 gr.

Kłopoty Poli Negri

Donoszą z Los Angeles: Jak wiadomo, Pola Negri, od niezbyt dawna księżna Mdivani, zerwała już z swoim małżonkiem i wdrożyła kroki rozwodowe. W czasie o- statniej pamiętnej deruty giełdowej w Stanach Zjednoczonych straciła znaczną część swego majątku.

Obecnie spadły na nią nowe kłopoty. Oto do sądu federalnego w Los Angeles wpłynęły trzy skargi tamtejszych władz skarbowych przeciwko Poli Negri o zapła- cenie kary skarbowej w wysokości około 70,000 dolarów (ponad 600,000 zł.)

Władze skarbowe oskarżają artystkę, że w zeznaniach swoich do podatku docho- dowego nie wymieniła szeregu wysokich honorarjów jakie otrzymała za swe wy- stępy filmowe i tantem w niektórych przedsiębiorstwach filmowych.

Rekordowo krótka wizyta w Ameryce

Prasa amerykańska donosi, że rekor- dową najkrótszą wizytę w Stanach Zjed- noczonych odbył niedawno bankier fran- cuski Moryc Dreyfuss. Przybył o godz. 1 i pół i odjechał o 5 z powrotem do Fran- cji otrzymawszy kablogram, że obecność jego we Francji jest nagląca.

Giełda zbożowa

Zyto 25,00 — 25,25; Pszenica 39,50
40,00; Owies jednolity 24,50 — 25,00; Jęczmień
na kaszę 25,50 — 26,50; Jęczmień browarny
27,50 — 29,00; Mąka pszenna luksusowa
72,00 — 75,00; Mąka pszenna 0000 61,00 —
65,00; Mąka żytnia według typu przepisowego
40,00 — 42,00; Otręby pszenne szale 20,00 —
21,00; Otręby pszenne średnie 17,00 — 18,00;
Otręby żytnie 14,00 — 14,25; Kuchy lniane
44,00 — 45,00; Kuchy rzepakowe 33,50 — 34,50
Fasola biała 90,00 — 95,00; Groch — indyjski
38,00 — 43,00.

TEATR — KINO — WIDOWISKA — RADJO

TEATRY

Teatr Miejski: — Mody Las.
Teatr Popularny: — Kwadratura Koła.

CO GRAJĄ W KINACH

Bajka: — Uśmiech losu.
Capitol: — Zapomnisz o mnie.
Casino: — Panna Elza.
Corse: — Szalony jeździec.
Czary: — W niewoli u szeka.
Era: — Zdobywca serc.
Grand-Kino: — Hrabia Monte Christo.
Laura: — W tajgach Sybiru.
Mimoza: — Miłość kozaka.
Odeon: — Pewien młody człowiek.
Palace: — Przygoda jednej nocy.
Resursa: — O świecie.
Raj: — Kohn i Kelly w Haremie.
Słońce: — Noc poślubna.
Spółdzielnia: — Białe róże.
Splendid: — Śpiewający białe.
Syrena: — Ostatnia karawana.
Uciecha: — Prezydent.
Wodewil: — Ostatni romans.
Venus: — Tajemniczy obrońca.
Zachęta: — Metropolis.

TEATR MIEJSKI.

„MŁODY LAS”

przedstawienie szkolne.

Dzisiaj we czwartek o godz. 4.30 popoł. przedstawienie szkolne „Młodego lasu” sztuki J. A. Herza, wystawionej z okazji 25-lecia strajku szkolnego. Ceny miejsc od 50 gr. do 8 zł. 50.

„PAN TOPAZ”.

Dzisiaj wieczorem o godz. 8.30 komedia Pagnon „Pan Topaz”. Ceny popularne.

„DZIELNY WOJAK SZWEJK”

Jutro w piątek po cenach popularnych „Dzielnego Wojaka Szwejk”.

PREMIERA „KRÓLA BAWELNY”.

Premiera tej sztuki odbędzie się w Teatrze Miejskim w sobotę, dnia 14 b. m.
Bilety do nabycia w kasie zamawiając w kwiatni Salwy, Moniuszki 2, od 10 rano do 7 wieczorem bez przerwy.

TEATR KAMERALNY.

Traugutta Nr. 1.

Dzisiaj, czwartek z powodu próby generalnej „Bronx-Expressu” Teatr Kameralny nieczynny.

JUTRZEJSZA PREMIERA „BRONX-EXPRESSU”.

Jutro piątek, oczekiwana z ogromnym zainteresowaniem świetna fantastyczna groteska głośnego pisarza rosyjsko-żydowskiego Ossipa Dymowa „Bronx-Express”. Oryginalna forma tej sztuki łączy się z ciekawą jej treścią opartą na tle stosunków wśród emigracji żydowskiej w Ameryce. Reżyseruje i rolę główną odgrywa Leopold Zbucki. Grają: Biskupka, Faleńska, Marcinowska, Bogdanowicz, Daniłowicz, Scibor, Matuszkiewicz i Warchałowski.

TEATR POPULARNY.

Ogrodowa 18.

„KWADRATURA KOŁA”.

Dzisiaj, czwartek i dni następnych wesoła komedia proletariacka z życia sowieckiego W. Katajewa „Kwadratura Koła”.

Z EKRANU.

„HRABIA MONTE CHRISTO”

W „GRAND KINIE”.

Z prawdziwą przyjemnością musimy stwierdzić, iż film „Hrabia Monte Christo” wart jest pochwały — produkcja niebywała, na wysokim poziomie. Potężny ten dramat przedstawia romantyczne przygody żeglarskiego porucznika, Edmunda

Dantesu. Podejrzyany o zdradę stanu Dantes zostaje osadzony w twierdzy d'If, z której przy pomocy księdza Faria wydostaje się na wolność. Lecz jego wybaczenie zabrakło sił i umierając powierza Dantesowi tajemnicę wyspy Monte Christo, na morzu Śródziemnym, gdzie mają się znajdować kolosalne skarby. Po odszukaniu skarbow, Dantes przybiera nazwisko hrabiego Monte Christo i postanawia zniszczyć swoich wrogów.

Reżyser wykorzystał scenariusz ze znajomością rzeczy. Plenery czyste, Tempo akcji żywe. Gra wykonawców świetna.

KINO „CAPITAL”

„ZAPOMNISZ O MNIE”

Treść: Eddie Kane pełni funkcję żonglera w podrzędnym teatryku. Powstaje znajomość między nim a piękną baletniczką Laurą. Znajomość kończy się małżeństwem, lecz małżeństwo Eddiego akcja dopiero rozpoczyna.

Młody małżonek wkrótce po ślubie zostaje pozbawiony zarobku: jego sztuka żonglerska już nie „bierze” publiczności. Wtedy energiczny Eddie wynajduje ryzykowny numer, który dzięki temu, że jest karłowaty i podnieca nerwy widzów, zyskuje olbrzymie powodzenie. Eddieemu jużby nie brakowało do szczęścia, gdyby nie zazdrość o piękną żonę, którą w tymczasie zaangażował w charakterze gwiazdy filmowej znakomity amant, Valderico. Następnie szereg gwałtownych scen, aż wreszcie Eddie postanawia zapomocą wznowienia swego niebezpiecznego numeru usunąć się na wieki z drogi Laury. Laura jednak, która kocha tylko swego męża, przybywa w samą porę i ratuje Eddiego od niechybnej śmierci.

Reżyseria James Cruze potrafił scenariusz ze znajomością rzeczy. Przeplatane tu i ówdzie epizodyczne ustatki z życia artystów bardzo sprzyja

ją ożywieniu akcji.

Gra artystów. Nie chcemy stawiać nader śmiałych horoskopów, lecz wydaje nam się, że Wiliam Haines wkrótce zostanie zaliczony do szeregu wielkich gwiazd ekranu. Narazie wystawiamy mu świadectwo, jako artystcie bezsprzecznie zdolnemu i inteligentnemu. Józefina Dunn, młodziutka debiutantka, jest aktorką sympatyczną i zasługuje na wszechmiar na szczery aplauz. Napisy dobre.

CO USŁYSZYMY DZIS PRZEZ RADJO

PROGRAM WARSZAWSKI

12 grudnia.

DZIEŃ WILNA.

W dniu dzisiejszym radiostacja Warsz. oraz inne polskie stacje transmit. będą program z Wilna za wyjątkiem komunikatu meteorologicznego, gospodarczego, Giełdy rolniczej, oraz komunikatów Polskiej Agencji Telegraficznej. 11,58 — 12,00 — Sygnał czasu z Warszawy. 12,00 — Bicie zegara i hejnał z Wieży Katedrałnej w Wilnie. 12,05 — 12,30 — „Wśród Wileńskiej dzieciarni” — transm. lekcji ze szkoły powszechnej w Wilnie. 12,30 — 14,00 — Popularny poranek symfoniczny dla młodzieży „Kompozytorzy wileńscy” transm. z Teatru Miejskiego. 15,00 — Komunikat gospodarczy z Warszawy. 15,45 — Komunikaty Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej z Warszawy. 16,15 — 17,00 — „Ziemia Wileńska”, Koncert muzyki ludowej i poezji regionalnej z cyklu „Ziemia Polska w pieśni i tańcu”. 17,00 — 17,05 — Kilka słów wypowie wojewo-

da wileński, p. Władysław Raczkiewicz. 17,05 — 17,30 — „Przechadzka po Zakładach Miejskich”, reportaż radiowy z elektrowni i stacji pomp w Wilnie.

17,30 — 17,35 — Płyta gram. dla dzieci. 17,35 — 18,00 — Audycja dla małych dzieci. 18,00 — 18,05 — Płyta gramofonowa. 18,05 — 18,20 — „Pozdrowienie z Wilna” prof. dr. Mieczysław Limanowski. 18,20 — 18,25 — Płyty gramofonowe. 18,25 — 18,45 — „Kukułka Wileńska”, mówiony tygodnik humorystyczny. 18,45 — 19,00 — Feljton prof. Ferdynanda Ruszczyca.

19,00 — 19,10 — Muzyka organowa z Bazyliki Wileńskiej. Przy organach prof. Władysław Kalinowski. Program: J. S. Bach: 1. Fantazja f—dur, 2. Preludium s—dur.

19,10 — 19,20 — Przemówienie J. E. biskupa dr. Władysława Bandurskiego.

19,20 — 19,30 — Muzyka organowa z Bazyliki Wil. Przy organach prof. Wład. Kalinowski, Program: 1. F. A. Guilman: Finał d—moll, oraz 2. Renner — Melodia.

19,30 — 19,35 — Kilka słów do słuchaczy z granicznych w języku francuskim.

19,35 — 19,50 — Słuchowisko „Dzwonnik” Nowela Henryka Sienkiewicza. Osoby: Dzwonnik, Henryk Jerzy. W wyk. Zesp. Dram. Rozgl. Wil.

19,50 — 19,55 — Kilka słów do słuchaczy z granicznych w języku angielskim.

19,55 — 20,00 Sygnał czasu z Warszawy.

20,00 — 20,25 — Rozmaitości. Rozmowa Warszawy z Wilnem.

20,25 — 20,40 — Audycja wesoła „Kapitan Tomek”, nowela Jerzego Kossońskiego, w radiofonizacji Jędrzeja Hryszkiewicza.

Osoby: Kapitan Tomek, Generał, oficerowie. Wykonanie Zesp. Dram. Rozgl. Wil. 20,40 — 20,45 — Kilka słów do słuchaczy z granicznych w języku niemieckim.

20,45 — 21,00 — Koncert wieczorny: „Współczesni kompozytorzy wileńscy”. 1. Michał Józefowicz: Krakowiak. 2. Tadeusz Szeli-

gowski: Dwa mazurki. 3. Konstanty Galkowski: Dwie pieśni. Wykonawcy: prof. Marcelina Kimontt — Jacynowa (fort.), prof. Herman Solomonow (skrzypce), Michał Szebsaj (skrz.), Mikołaj Salnicki (altówka), Franciszek Tchórz (solistka), Zofia Wyleżyńska (sopran), Jerzy Kropiwnicki (akomp.).

21,00 — 21,10 — „Gongi”. Pogadanka z ilustracją.

21,10 — 21,30 — Dalszy ciąg koncertu wieczornego 4. Stanisław Węslowski: Dwie pieśni Białoruskie: a) Lecą siwe gęsi, b) Zabolala Marysia głoweczka. 5. Słów kilka o współczesnej twórczości muzycznej w Wilnie, wygłosi St. Węslowski. 6. Eugeniusz Dzięwulski: III Suita.

21,30 — 21,45 — Feljton wesoły wygł. Karol Wyrwicz — Wichrowski.

21,45 — 22,00 — Polska muzyka taneczna: Polonez, polka, mazur, krakowiak, kujawiak, oberek.

22,00 — 22,30 — Wesoła rozmowa tutejsza, Helena, Romer i Leon Woltojk.

22,30 — 22,45 — PAT z Warszawy.

22,45 — 23,30 — „Obrona Sokratesa”. Słuchowisko według Platona, w przekładzie Władysława Witwickiego, w opracowaniu radjofon. i ze słowem wstępem prof. dyr. Stefana Srebrnego. W roli Sokratesa Al. Zelwerowicz. Osoby: Sokrates, Meletos, Oskarżyciel, Sędziowie ateiści. Reżyseria Haliny Hohendlingerówny. Wyk. Zesp. Dram. Rozgl. Wil.

23,30 — 23,40 — Komunikaty z Warszawy.

23,40 — 24,00 — Audycja dla radiopojęzarczy: 1. Taniec „Rapażów”. 2. Mowa do radiopojęzarczy całego świata wygł. Witold Hulewicz. 3. Konkurs muzyczny z nagrodami.

24,00 — Bicie zegara i hymn państwowy.

ŚWIĄTŁY RZEMIESLNIK

kupuje swej rodzinie na gwiazdkę

RADJO

dając przez to domowi swemu źródło go-

dziwej rozrywki i wiedzy

— Doskonałe odbiorniki —

♦ N O R A ♦

na specjalnie dla rzemieślników dogo-

dnym w a r u n k a c h poleca firma

RADJO — LLOYD

Przejazd 8 :: Telefon 158-08

Feljton

Szaleły przedświąteczne

Parę razy do roku ludzi spokojnych, zrównoważonych i żyjących życiem szarem, skromnym i wymierzonym we wszystkich kierunkach, bez jakichkolwiek odchyleń i ekscesów, ogarnia jakiś dziwny niepokój. Tak, jakby nagle jakiś bakał ukąsił ludzi statecznych, ojców i matki rodziny. Dla ścisłości — przeważnie matki, bo ojcowie i mężowie zwykle wyrażają kompletne desinteressement w tej sprawie. Bakał ten — to szale przedświąteczne.

Już na miesiąc przed świątami wszystkie firmy, od małego sklepu do pierwszorzędnych firm, t. zw. europejskich, wywieszają wielkie plakaty, ogłaszające wyprzedaż. Płaszczki, suknie, bielizna, reszki, zwłaszcza te reszki! — z poprzekreślanymi grubą linią cenami dawnymi i umieszczonymi nowymi, o połowę niemal niższymi.

Wyprzedaż! Wyprzedaż! Krzyczą do nas wszystkie witryny. Ceny konkurencyjne! Wola jedna firma. Niżej ceny kosztu! Liczytuje ją druga. I biedne ofiary, zgorączkowane, zahipnotyzowane, chodzą tłumami w tłoku, ścisłości i zgiełku, no!... ulegają pokusie. Biedne muchy w sieci pajaka! W domu okazuje się zwykłe, że kupiona reszka jest do niczego, bo trzeba zrobić w nią wkład tak wielki, że cała nowa sukienka kosztowałaby taniej. Ale od czegoś święta?

— Doskonała myśl — pociesza się pani, która kupiła niepotrzebną resztkę. — Właśnie wypadło by coś dać cioci Teci na gwiazdkę — pomaga dzieciom we francuskim i muzyce...

— Ależ, kochanie, ciociu Teci ma sześćdziesiąt lat i nie włoży różowego sztyfetu!

— No to wszystko jedno, ale zawsze dług wdzięczności się spłaci. A zresztą, może sobie ufarbować!

Na nic się nie zda perswadować. Uparty mąż, któryby chciał jeszcze dalej gnać z żoną tłumaczniem „czyte warto”, usłyszałby, że to on jest winowajcą wszystkich win, bo „ona musi”

szczęść, bo nigdy nie ma się na to, żeby kupić coś ładnego, więc przez oszczędność kupuje się resztki, a na papierosy są zawsze pieniądze, ale ona broń Boże nie wymawia, tylko... Przewrotniej jest więc wziąć kapelusz i uciec z domu, tembardziej, że zaczyna się druga plaga egipska męzów: porządki świąteczne.

Czystość jest konieczna, owszem. Porządek piękna rzecz i lepiej dwa razy do roku, niż nigdy — też owszem. I zdaje się, że to ostatnie założenie jest tem, z którego wychodzi trzy czwarte gospodyń robiących zaciekle porządki w domu przed świątami Bożego Narodzenia i Wielkonoce. A prawda: i przed wyjazdem na letnisko!

Służąca chodzi wtedy wściekła i wygląda, jak ostatni kocmolech. Meble poprzestawiane i spiętrzone zawadzają na każdym kroku, dywany zwinięte w rulony wyglądają tak, jakby je ktoś umyślnie porozkładał, żeby się potknąć. Klucza do niczego z zasady nie można znaleźć. Obiad trzeba jeść na mieście. Potem wreszcie mieszkanie wygląda czysto i jak krystal, ale zaczyna się przygotowanie do wily i znówu gospodyni jest nieprzytomna, a cały dom do góry nogami. I wreszcie przychodzą święta: dwa małe, króciutkie dni świąt, które dla człowieka pracującego przemijają jak jedna chwila. Ledwie że się zdąży wyśpać.

I już po świątach! A tyle było kramu i zacheł! Nasuwa się taka refleksja, że gdyby ostatecznie była zachowana w równej mierze przez cały rok, nie byłoby konieczności robienia takiego grand cas z przygotowań przedświątecznych. Dlatego konieczność przez dwa dni ma być czysto, a przez cały rok być tak! Ale zanim wszyscy do tego dorośniemy, dobrze, że te święta, które znaczą i dzielą szare życie ludzkie na etapy, są powymiarowane psychologicznie. Czasem do rzeczy pożytecznych, czasem — niestety — służą impulsem do tak zwanych szaleństw. Sprytni kupcy, dobrze znający psychologię ludzką, sprytnie ją wykorzystują. I dlatego często ci, którzy w zapale kupują rzeczy „okazyjnie” — niepotrzebnie, muszą potrzebne sprzedawać.

M. N.

KINO & TEATR

„SYRENA”

ŁÓDŹ ALEKSANDROWSKA 37 TEL. 40-43

Dzisiaj i dni następnych 803

JACK HOLT

w filmie pod tyt.

Ostatnia Karawana

w pozostałych rolach głównych, sławni William Powell i Fred Kohler.

Bokaterstwo zmagania się pionierów w pustyni, o posiadanie życiodajnego elementu: Woda! Woda! Jej odkrycie i posiadanie, jej obrona, pociągająca za sobą ofiary ludzkiego życia.

Nadprogram: Wesoła amerykańska komedia w 2 akt. aktualności filmowe.

Poszczególne seanse w dni powszednie o godz. 4-ty W soboty, niedziele i święta o godz. 12.30 W dni powszednie od godz. 4 do 6 i w niedziele od 12.30-3 pp. wszystkie miejsca po 30 i 50 groszy. W poniedziałek wszystkie seanse po 50 i 30 gr. Orkiestra symf. pod batutą p. ŁĘCZYCKIEGO

Wkrótce: Wkrótce;

„OBŁAWA”

z konkurentem EMILA JANNINGSA GEORGE BANCROFT.

ZACHĘTA

ZGIERSKA 26

Dzisiaj i dni następnych

Korona arcydzieł sztuki filmowej p. t.

METROPOLIS

Najpotężniejszy z monumentalnych superfilmów dotychczasowej produkcji

Rolę główną odtwarza

BRYGIDA HELM

Wkrótce NIBELUNGI

seanse w dni powszednie o g. 4 pp. — W soboty, niedziele i święta o g. 1 w pol. — Ceny miejsc w dni powszednie: przedział: I 70 gr., II 40 gr., III 30 gr., IV 20 gr., V 10 gr. W dni powszednie: III 70 gr., II 40 gr., I 30 gr., IV 20 gr., V 10 gr. W soboty, niedziele i święta: I 1,00 zł., II 1,50 zł., III 1,00 zł., IV 1,00 zł., V 1,00 zł.

